

I Fiyowe Uret Sénulat Markose

Been i niy Fiyowe Uret sénulat Markose fantag bé Jesu Kristowe. Sénulat Markosey médoowe do mékégaif rénigo Jesuse amun ménbati séna dob duniyae ni. Sénulat Markose soy dumoy de ténoro Jesus.

I Markose ni, sani séménulate bé ni Fiyo Uret, beeney dumo Pedrowe ménangéy muret fantag bé Jesuse. Ségétéw so bé de kuyug Jesus i Pedrowe ni, amun ménbati sénay Jesuse dob duniyae ni. Mélaw gétiga tom i kéluhanay de sénulat Markos toow fo toow.

I kéuret Juan Bautistawe

¹ Ay niy Fiyowe Uret fantag bé Jesu Kristowe, sani Nga i Tuluse.

² Bé gétaho, wén i ségétéwe sénarigoy Tuluse muret bé kébéréh ne féndawét Isaias. Sénulatén mano, “Bang i Tuluse, ‘Sugué kuy sarigo kuwe métaf Beem inok tafayé noy aguwo muwe.’

³ Diyo dob gonone énda i étéw de bati, brab mékes mano, ‘Gégumah i Kadnane! Tafay gom i aguwo nuwe, brab fééntang gom i de aguwo no.’ ” Been i bénréh Isaiase.

⁴ Mélaw énggumah i Juane dob gonone énda i étéw de bati. Mautis bé de étéw brab ménuret mano, “Fatut gom gésénule bé de sala gom brab féka gom i de tete adat gom. Tidéw béno, fébautis gom inok fégito gom i kégésénule gome. Atin, i Tuluse fésagadé noy de sala gom.”

⁵ Atin médooy de étéw dob Judea brab dob ingéde Jerusalem ménangéy ro dob Juane. Fénayag roy de sala ro brab bénautiséen bero dob lowoh i wayége Jordan.

⁶ I Juane ni kéménégal nawél buk dakél ayam féndawét kamelyo, brab kulit binatang i légét ne. Atin i amaé nuwe kasuk brab téné.

⁷ Atin ménuret i Juane mano, “Wén i ségétéwe témundug begén. Toow na fo gérotor begén. Fiyon foy ikét i safatos ne, énda métororu de mukoh.

⁸ Wayég i fégebautis guwe begom, éndob i Beene, bautisé no moso begom bé Rémogor i Tuluse.”

I kébautise bé Jesuse

⁹ Bé no do gai, énggégumah i Jesuse tidéw dob Nasaret dob sakuf i dakéle ingéd Galilea. Atin bénautis Juane so dob wayégo no Jordan.

¹⁰ Amun géménaunén i Jesuse tidéw dob wayége, sonom béno énggito noy lawaye ménungka brab i Rémogor i Tuluse ménlus maak marafati brab méntérimféna dob Beene.

¹¹ Brab wén i ménbéréhe tidéw dob lawayo mano, “Beem i Nga guwe. Toow fo mégédawu de brab mésuwatu de.”

¹² Tidéw béno, féngagéw i Rémogor i Tulusey Jesuse mangéy dob gonone énda i do étéw de bati.

¹³ Atin ménbati diyo fot folo gétérésangan. Bé béno, sénga tékélid ténéngkad Satanasey Jesuse rémigo tete damén. Diyo soy de mérayar do binatang, éndob énggumah i de télaki brab ténabanga ro.

I kéféganay i galbék Jesuse dob Galilea

14 Amun ménfêrisunén i Juane, ménséfule i Jesuse mangéy Galilea, brab nuretén i Fiyowe Uret tidéw dob Tulse.

15 Ménbéréh mano, “Enggumahén i fatute gai. Endaén mérugayén taman gégumah i kéféguléw i Tulse bé de étéwén. Fatut gésénule gom bé de sala gom brab féka gom i de tete adat gom, brab unur gom dob Fiyowe Uret.”

16 Wén i no sébaan fuweh ménagéw i Jesuse dob doror i dogote féndawét Galilea. Atin énggito noy ruwowe gétéw fatatugés féndawét Simon brab Andrese tuwaréyén. Ibéré roy de biyala ro dob dogote.

17 Atin béréh Jesuse bero mano, “Odor gom Begén. Kagomén séméléd sédo. Tidéw béleewe, féséléde ku begom étéw inok modor ro so Begén.”

18 Sonom béno, ténagak roy de biyala ro brab ménodor ro bé Jesuse.

19 Atin amun méntaus magéw i Jesuse kloh, énggito noy Santiagowe brab Juane sani de nga Sebedeo. Diyo ro dob awang ruwe sékafété roy de biyala ro.

20 Sonom béno, ténawagén bero. Atin ténagak roy boh ruwe Sebedeo dob awange beroy de témabang do sukayan do fatatugés, atin ménodor ro bé Jesuse.

Dénédel Jesusey saitane

21 Atin i Jesuse beroy de kuyugén ménangéy ro dob ingéde Kafernaum. Amun gai kétérén, ménahur i Jesuse dob lawie féngadafay de Judio, brab téménoro.

22 Atin i de étéw do mégélingo de, toow ro fo ménggaif bé kétoro ne. Non békén ségiléw i kétoro

ne bé de Judio témoro bé kitab ruwe. Non i berowe, ténoro ro say de kénégitung i de ségiyo étéw. Endob ténoro Jesusey kaane kénégitung.

²³ Amun téménoro i Jesuse, tékow ménahur dob lawie féngadafan i ségétéwe étéw rénahukoy saitane.

²⁴ Amun énggito noy Jesuse, ménkes mano, “Ati amungé muwe begey, Jesus tidéw Nasaret? Ménangéy go ba dini inok binasané mo begey? Enggétiga ku ké ati Beeme. Beem i Mékétéfuwe tidéw dob Tuluse.”

²⁵ Endob génlé Jesusey saitane ni mano, “Kago selekén, brab tékédan go tidéw dob beena nan!”

²⁶ Tidéw béno, i saitane, toow fo fénkikilén i étéwo no brab ménkes métanug, atin méntékédan.

²⁷ Atin toow fo ménggaif i de étéw bé ni. Ménsébéréh ro maro, “Ati ni? Mantu keey kétoro. I ni étéw wén i kuwagibén sémuwu bé de saitan, brab odoro roy késugu ne!”

²⁸ Mélaw i kéurete fantag bé Jesuse magad ménlégéb dob kéluhanay de gonon dob dakéle ingéd Galilea.

Nuwa Jesusey de médoow étéw

²⁹ Tidéw béno, ténagak roy lawie ni féngadafan, brab ménagéw ro mangéy dob lawi Simone brab Andrese. Atin ménodor soy Santiagowe brab Juane.

³⁰ Atin diyo gara-gara i térima Simone libun non déméruun toow fo méduf. Amun énggumah i Jesuse dob ni lawi, bénréh ro dey fantage bé ni déméruun.

³¹ Atin i Jesuse ménangéy dob tébing ne atin génamakén i kémér ne brab fénétekén. Sonom béno,

ménkédan i kééduf ne brab ménadi-adiy libune ni. Tidéw béno, dénuwoto no bero.

³² Bé no kélungonon, amun ménléd i térésange, i de étéw nuwit ro mangéy dob Jesusey kéluhanay de déméruun brab de étéw rénahukoy de saitan.

³³ Atin médooy de étéw dob no ingéd ménlimud ro dob fésayaway lawie ni.

³⁴ Atin i Jesuse énggéféadi-adino noy médoowe déruunan bé médoowe gékélassi déruun, brab fénféraréyén i médoowe saitan. Atin i de ni saitan, énda fénbéréhén bero non gétiga roy ati Beene.

³⁵ Amun lingkuwog mangéy fuweh bé sébaane de géfuwén, méntek i Jesuse brab ménsut dob lawie ménangéy dob géfélébue gonon dob liyuy ingéde. Atin diyo déménasal.

³⁶ Mélaw i Simone brab de dumo no, nangéy ro sénléd i Jesuse.

³⁷ Amun énggito ro, ménbéréh ro maro, “Sélédéy kéluhanay de étéw Beem.”

³⁸ Endob séménumbul i Jesuse mano, “Fatut taus tom magéw mangéy dob de dumo ingéd gédét dini inok géuretú so diyo, non been i niy funa kuwe ménangéy dini.”

³⁹ Mélaw lénégébén sénugudon i séngae gonon dob Galilea. Atin ménuret dob de lawi féngadafay de Judio, brab fénféraréyén i de saitan.

Nuwa Jesusey ségétéwe fémuteén

⁴⁰ Wén i no sébaan fuweh, i ségétéwe fémuteén ménangéy dob Jesuse, brab léméningkuwéd dob adafa nuwe mongot tabang. Ménbéréh mano, “Amuk kétaya mo, géféadi-adino mo begén.”

⁴¹ Atin toow fo ménuray i na Jesuse de. Mélaw béntér Jesusey kémér ne brab kénuwahén. Atin ménbéréh mano, “Kétaya ku. Adi-adi go.”

⁴² Sonom béno, ménkédan i fémute ne, brab ménfiyoy lowoh ne.

⁴³ Tidéw béno, i Jesuse fénaagéwén brab ménbagér i kébéréh ne de mano,

⁴⁴ “Fégélingoém, kago béréhén i fantage bé ni rénigo gu dob fiyon udenén étéw. Endob taus go agéw mangéy dob fadie brab féténgténgém i lowoh me inok gétiga no adi-adi gon. Tidéw béno, irayém i tulake loo bé sénugu i kitabe tidéw dob Moiseuse inok fégito moy kéadi-adi muwe dob kéluhanay de étéw.”

⁴⁵ Ménagéw bangnoor i ni étéw, éndob nuretén dob séngae étéw énggéalaka no, tidéw béno ménséfélalag foy ni uret. Mélaw éndaén géréngkay-réngkay i Jesuse rémahur dob kéluhanay de ingéd. Yamula ménbati saén dob de liyu. Atin i de étéw tidéw dob de kéluhanay de gonon ménangéy ro dob Beene.

2

Nuwa Jesusey ségétéwe kimoyén

¹ Amun ménifus i firoye gétérésangan tidéw béno, ménséfule i Jesuse mangéy Kafernaum. Atin ménlégéb i urete bé ménule mangéy diyo.

² Mélaw toow fo médooy de étéw ménangéy sélimud dob lawie batio Jesuse. Atin non toow ro fo médooy, éndaén i gonon de fiyon fo dob fésayawane. Atin nuret Jesuse beroy kébéréh i Tuluse.

³ Bé lala ne témoro, énggumah i fote gétéw lagéy ténanggung roy ségétéwe kimoyén, uwité ro damén mangéy dob Beene.

⁴ Endob énda i fiyo kélawang ro dob Jesuse, non bé médoowe do étéw. Mélaw ménénik ro dob atéf i lawie. Tidéw béno, ténosong roy atéfe dob gataga Jesuse. Amun méntosongén, ténuntu roy ténanggungé ni kimoyén.

⁵ Amun énggito Jesusey kéféngintoow ruwe, ménbéréh dob ni étéw kimoyén mano, “Adih, i de salaém ménfésagadén.”

⁶ Tidéw béno, i de témoro bé kitab i de Judio ménsar diyo, séfénginsa-nginsa i de fédéw ro maro,

⁷ “Sedek émbéréh mékémurka i ni étéw? Enda i géfésagad bé de sala ké békén i Tuluse saén!”

⁸ Endob bé béno so, énggétiga Jesusey de itunga ro. Mélaw ménbéréh dob berowe mano, “Sedek sébéréh gom loo bé nan dob de fédéw gom?”

⁹ Toow na fo mélému béréhén, ‘I de salaém ménfésagadén.’ Non énda gito no ké wén i barakat gu de rémigo. Endob toow fo mérégén béréhén, ‘Tindég go, furutéw i iroo muwa nan, brab agéw go.’ Non giton ké wén i barakat gu de rémigo.

¹⁰ Endob féféngétiga ku begom i fantage bé Nga i Kéilawane, sani Begéne. Wén i barakat gu brab kuwagib gu dob duniyae ni émfésagad bé de sala.” Tidéw béno, bénréhén dob kimoyéne ni mano,

¹¹ “Béréhé ku beem, tindég go, furutéw i iroo muwa nan, brab ule go.”

¹² Sonom béno, téménindég i kimoyéne ni dob téngaanga ruwe, brab fénurutén i iroo nuwe, brab ménagéw. Atin i kéluhanay de étéw diyo, toow ro

fo ménggaif brab dénayéw roy Tuluse maro, “Enda nay énggito tom tidéw féganay loo bé ni.”

¹³ Tidéw béno, i Jesuse ménangéy man dob fédoror i dogote Galilea. Atin énggumah i de médoos do étéw brab ménlimud ro dob Beene. Atin féngganaya noy témoroero bero.

¹⁴ Tidéw béno, méntaus i Jesuse magéw. Atin énggito noy ségétéwe étéw kémubra buwis féndawét Lebi, nga Alfeo ménsar dob de kubranan buwis. Brab ménbéréh i Jesuse dob beene mano, “Odor go Begén.” Tidéw béno, téménindég brab ménodor bé Jesuse.

¹⁵ Enda mérugayén tidéw béno, diyo i Jesuse mama dob lawi Lebiwe. Atin diyo soy médoowe do étéw kémubra buwis brab médoos do ménsala étéw ménsar mama séréngan bé Jesuse brab de kuyugén, non médoos ro ménfuray bé Jesuse.

¹⁶ Atin i de témoro bé kitab i de Judio do Fariseo, amun énggito roy Jesuse mama séréngan bé de ménsala étéw brab de kémubra buwis, ménénginsa ro dob de kuyug Jesus maro, “Sedek ménsélawék i Jesuse mama bé de kémubra buwis brab de ségiyo tete étéw?”

¹⁷ Endob i Jesuse énggélíngoo noy ni brab séménumbul mano, “I de fiyo kégelowoho no, énda kailanga roy muwae, éndob kailangay de wén déruu no. Enda ménangéyu dini inok tabaré kuy de métintu étéw, éndob ménangéyu dini inok tabaré kuy de wén salaén inok gésénule ro.”

¹⁸ Wén i no sébaan fuweh, ménfuwasay de kuyug Juan Bautista brab de Fariseo. Atin wén i de étéw ménangéy dob Jesuse brab ménénginsa ro maro, “I

de kuyug Juan brab de kuyug i de Fariseo, fuwasa ro. Sedek i de kaam do kuyug énda fuwasa ro?”

¹⁹ Séménambul i Jesuse mano, “Ufama, i de kana dob uyote, énda fuwasa ro ké diyo soy témérimawe lagéy. Taman diyo sénay témérimawe lagéy, énda fuwasa ro.

²⁰ Endob gégumah i gaiwe, ké méédot dob berowey témérimawe lagéy. Atin been nay noy gaiwe fuwasa ro. Ségiléw so bé de kagén kuyug, non amuk diniwu séna, énda fuwasa ro.”

²¹ Tidéw béno, nuret Jesusey sébaane binuwaya fantag bé sébidanay mantuwe kétoroén brab tafaye kétoro i de Judio. Ménbéréh mano, “Enda i ségétéw étéw fégétabungén i mantuwe safut dob tafaye kégal. Non amuk rigoné no, kéménkén i mantuwe safut, atin méfendet i tafaye kégal, atin minut gétimal i rédet ne.

²² Brab énda i étéw mérowo bé mantuwe arak dob tafaye ahuron arak rénigo bé kulit i ayame. Non amuk rigoné no, bétus i mantuwe arak i tafaye ahuron brab mébinasa méitis i mantuwe arak. Endob fatut i mantuwe arak ahurén dob mantuwe kulit ayam fédéngon de.”

Fantag bé gaiy kétérené

²³ Wén i no sébaan fuweh gai kétéren, i Jesuse brab de kuyugén téménara ro dob de médo do faréy. Atin amun ménagéw ro, i de kuyugén méndot ro bé de onok faréy.

²⁴ Tidéw béno, i de Fariseo ménbéréh ro dob Jesuse maro, “Sedek rigoné roy ni, non dob kitab tome énda fatut i gémalbéke ké gai kétéren?”

25 Séménumbul i Jesuse mano, “Aw énda ba énggébasana kom i rénigo Datu Dabide? Wén i no gai toow fo mélayaf beroy de sundalo no.

26 Mélaw ménahur ro dob lawi i Tuluse brab méndot bé ténulake fan brab namaén, atin niraya no soy de dumo no de. Rénigo noy ni fiyon fo ké dob kitabe fadi saén i fakaye mama bé ni fan. Rénigo noy ni dob gaiwe Abitar sénay gérotore fadi.”

27 Atin féntaus Jesusey kébéreh ne mano, “Rénigoy gai kétérene kay de étéw, békén i étéwey rénigowe kay gai kétérene.

28 Mélaw i Nga i Kéilawane, sani Begéne, wén i kuwagib gu fantag bé atiy fakaye rigonén bé gaiwe kétéren.”

3

Nuwa Jesusey étéwe ménsadil i kémér ne

¹ Tidéw béno, ménangéy i Jesuse man dob lawie féngadafay de Judio. Diyo soy ségétéwe lagéy ménsadil i kémér ne.

² Endob diyo soy de Fariseo méuyot témbo bé Jesuse. Mélaw ténulik ro, inok gito ro ké muwa bé no gai kétéren.

³ Atin ménbéréh i Jesuse dob lagéye ni ménsadil i kémér ne mano, “Ay go dini dob téngaangay de étéw ni.”

⁴ Tidéw béno, fénénginsaa noy de étéw mano, “Ati karang gome de, ati isuwe fakay dob kitabe bé gaiwe kétéren? Rémino fiyo, loo ké tete? Témbang bé étéwe inok énda méléhuén, loo ké féléhuén?”

Endob ménantés ro.

⁵ Atin ménkérit i Jesuse bé lala ne téméngténg bé de étéw géliwét de. Endob tete soy fédéw ne non bé de kétégas i de atura ro énda fo méuray i na ruwe bé ni lagéy. Tidéw béno, ménbéréh dob lagéye ni mano, “Bétérém i kémér ma nan.” Atin béntérén i kémér ne atin sonom béno, ménadi-adi.

⁶ Tidéw béno, i de Fariseo toow ro fo ménkérit atin ménsut ro tidéw dob lawie féngadafan. Atin ménsélimud ro bé de étéw do modor bé Datu Herode brab ménséfagayun ro bé féléhué roy Jesuse brab rénigo roy bantak fédéw ruwe.

⁷ Atin i Jesuse brab de kuyugén ménagéw ro man mangéy dob dogote Galilea, brab médooy de étéw ménfuray de. Tidéw ro Galilea brab Judea,

⁸ brab tidéw Jerusalem, brab Idumea, brab tidéw fingé sébangay wayége Jordan, brab tidéw dob géliwéte bé Tirowe brab Sidone. I de ni do médooy étéw ménangéy ro dob Jesuse non énggélíngoo roy kéluhanay de rénigo no do mékégaif.

⁹ Atin non toow fo dakél i de ménlimud do étéw, i Jesuse bénréhén bé de kuyugén bé témafay ro sébaan awang édaa no inok énda mérasékén.

¹⁰ Non énggéféadi-adino noy de médooy do étéw. Mélaw i kéluhanay de wén do déruuno sédéri ro fégedét dob Jesuse inok gékuwaha ro.

¹¹ Atin i kéluhanay de étéw rénahukoy de saitan, amun énggito roy Jesuse, méntélléngkéb ro dob adafa nuwe brab mékes ro maro, “Beemey Nga i Tuluse.”

¹² Endob i Jesuse génléén bero bé énda fégétiga ro de dob de ségiyo.

Fénémili Jesusey de folo bra ruwo gétéw apostol

¹³ Tidéw béno, i Jesuse ménénagé mangéy dob burure brab ténawagén mangéy dob Beeney de fénémilién do waléy do sarigo no. Atin ménangéy ro dob Beene.

¹⁴ Atin fénémilién i de folo bra ruwo gétéw, atin féndawétén bero do apostol (i atag ne “do sénugu”). Non fénodorén bero dob Beene, brab sugué no bero muret.

¹⁵ Atin niraya no bero barakat inok gédédél ro do saitan rémahuk dob de étéw.

¹⁶ Ay niy de dawét i de apostol do fénémilién: Simon (féndawét Jesuse Pedro so),

¹⁷ Santiago brab Juan, sani de nga Sebedeo. I Jesuse féndawétén so bero Boanerges (i atag ne “do nga dégu”),

¹⁸ brab Andres, Filipi, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago nga Alfeo, Tadeo, Simon sani ségétéwe toow fo gulaané noy ingéd ne,

¹⁹ brab Judas Iskariot, sani ménfékéfoe bé Jesuse.

²⁰ Tidéw béno, i Jesuse ménule. Atin ménlimud man i médoowe étéw dob Beene. Mélaw i Jesuse brab de kuyugén, énda i uras ro mama.

²¹ Atin i de samungén, amun énggélíngoo roy ni, nangéy ro kénéfo, non bénréh i de étéw bunég kun.

²² Atin wén i de témoro bé kitab i de Judio énggumah ro tidéw Jerusalem. Ménbéréh ro maro, “I Jesuse ni rénahuko Beelsebule, sani Satanase, i odoroy de saitan. Been i funa nuwe wén i barakatén démédél bé de saitan.”

²³ Mélaw i Jesuse ténawagén i de ni étéw mangéy dob Beene, brab nuretén beroy de binuwaya mano, “Enda fakayén ké féféraréyé Satanasey de dumo no saitan.

24 Ufama, amuk wén i ingéd énda géséfagayun ro brab sétiboh ro, mébinasa.

25 Taloo no i ségékurénge étéw dob sébaane lawi amuk énda so géséfagayun ro brab sékérít ro, waléy mébinasa.

26 Ségiléw so bé Satanase. Buluk i de sugu-sugué no mésébaad énda géséfagayun ro, énda so gétindég i fangangatura nuwe, brab mébinasa.

27 “I Begéne, ténabana kun i Satanase. Been i niy funa kuwe géféféraréyo kuy de kuyugén sani de saitan. Ufama, énda i ségétéw étéw géahur dob lawi i émbagére étéw atin tulisé noy tamuk ne taman énda na géikéto no de métah.

28 “Béréhé ku begom i toowe, i kéluhanay de sala brab de tete kébéréh i de étéw fakay émfésagad.

29 Endob i émbéréhe tete fantag bé Rémogor i Tuluse énggérigo sala énda émfésagada no non énda mékédan i nan sala taman sa taman.”

30 Bénréh Jesusey ni non wén i de ménbéréh maro, “Rénahuko saitan i Jesuse, funa no géféféraréy bé de saitan.” Endob i toowe, Rémogor i Tulusey mananguwite bé Jesuse.

31 Tidéw béno, énggumah i idéng Jesuse brab de tuwaréyén lagéy. Téménindég ro dob liyuy lawie, brab fén-uwito ro kébéréh bé tawagé roy Jesuse.

32 Wén i de médo do étéw ménlimud ménsar géliwét bé Jesuse, atin ménbéréh ro maro, “I idéng me brab de tuwaréyém diyo ro dob liyuwe. Méuyot ro géségito Beem.”

33 Atin séménumbul i Jesuse mano, “Wén i ségiyo idéng gu brab do tuwaréy gu.”

³⁴ Atin iling-iling dob de étéw ménsar géliwét de brab ménbéréh mano, “Téngténg gom, ay niy de maak idéng gu brab do tuwaréy gu.

³⁵ Non i de étéw rémigo bé kétayay Tuluse, beroy do maak idéng gu brab do tuwaréy gu.”

4

I binuwayae fantag bé sémabuge

¹ Wén i no sébaan fuweh, téménoro man i Jesuse diyo dob dogote Galilea. Atin toow fo dakél i ménlimude do étéw géliwét de. Mélaw ménda dob awange brab ménsar diyo gédét dob dénsaane, bé lala i de étéw téménindég dob dénsaane.

² Atin médooy de ténoroén bero féngagéwén dob de binuwaya.

³ Ménbéréh mano, “Fégélingo gom. Wén i ségétéwe étéw ménangéy sémabug bé béne ne.

⁴ Amun sénabugén i béne ne, i de dumo bé béne ne ménbigodoy dob doror i aguwone. Diyo énggumah i de kloh manok, atin nama ro.

⁵ I de dumoy de béneén ménsawér dob fantade médooy de batéw de, éndob kloh saén i fantade médooy de batéw de, éndob kloh saén i fantade de. Tidéw béno, ménagad téménunoh non énda ménalém i fantade de.

⁶ Endob amun sémbang i térésange, atin démawét foy médufe, ménlaay i nohoke brab ménléhu, non énda toow ménalém i de kédarir ro.

⁷ I de dumoy de béneén ménsawér dob fantade wén i do suwar de énda séna téménunoh ro. Atin ménséréngan téménunoh i de suwar brab de nohok. Mélaw ménéfuk i de nohok brab énda énggéfogonok ro.

⁸ Endob i de dumo bé de béne ménsawér dob fiyowe fantad, brab témunoh ro brab ménruk ro brab ménggonok ro médoos taman téléw folo takéf, ném folo takéf brab mératu takéf i séngae sébaan béne.”

⁹ Atin féntaus Jesusey kébéréh ne mano, “Fégitung gom i fantage bé ni bénréh gu begom amuk méuyot gom de ké gésobuto kom.”

¹⁰ Tidéw béno, amun sébaa Jesuse séden, i de dumo bé de étéw énggélíngo bé ni binuwaya, beroy de folo bra ruwo gétéw do kuyugén ménangéy fégedét dob Beene. Atin ménénginsa ro fantag bé atag i de ni binuwaya.

¹¹ Atin séménumbul i Jesuse mano, “Dob begome do kuyug gu, fégésobutéy Tuluse begom i de ménbunéy fantag bé kéféguléw i Tuluse bé de étéwén. Endob dob de ségiyo étéw, énggélíngoo ro saén i de ni fén-agéw dob de binuwaya,

¹² inok fiyon fo ké téngténgé ro fo toow, énda gito ro de. Brab fiyon fo ké gélingoo ro fo toow, énda gésobuto ro de. Non amuk gésobuto ro, gésénule ro bé de tete adat ro brab munur ro bé Tuluse, atin fésagada no bero.”

¹³ Atin féntaus Jesusey kébéréh ne mano, “Aw énda gésobuto kom i ni binuwaya? Ati mélaw i kégésobut gome bé de ségiyo kétoro gu fén-agéw dob de binuwaya?

¹⁴ Ay niy atag i ni binuwaya énggélíngoo kom. I atag i ni béne, been i kébéréh i Tuluse. Atin i de séségiyo-giyo gékélasi do fantad ségiléw bé de séségiyo-giyo gékélasi do étéw. Atin i sémauge ureté noy kébéréh i Tuluse dob de séségiyo-giyo do étéw.

15 I de dumo bé de béne ménlawu dob doror i aguwone. Diyo nama i de kloh manok. I atag i ni, wén i do étéw énggélíngoo roy uret i Tuluse, éndob énggégumah i Satanase, atin kéndá noy ni uret énggélíngoo ro.

16 I dumoy de béne ménsawér dob fantade médooy de batéw de. I atag i ni, wén i do étéw énggélíngoo roy uret i Tuluse brab ténayakuf ro brab ménoror ro de.

17 Endob loo bé de nohok énda ménalém i darir ruwe, énda so méégét i kéunur ruwe. Sémarig ro bé Tuluse singkow saén. Endob amuk kérégénan ron taloo no férasayén ro sabaf bé uret i Tuluse, magad mékédan i késarig ruwe.

18 I de dumoy de béne ménsawér ro dob de duwaléy suwar. I atag i ni, wén i do étéw énggélíngoo roy uret i Tuluse,

19 éndob non bé de bukué ro fantag bé de kéuyag ro, brab kéuyot ruwe waléy kawasa, brab kéuyot ruwe bé de ségiyo do languntaman, been i niy funa ruwe gélifoto roy uret i Tuluse brab énda gérigono roy fatute kétayay Tuluse rignoné ro.

20 Atin i de dumoy de béne ménsawér ro dob fiyowe fantad. I atag i ni, wén i de étéw énggélíngoo roy uret i Tuluse brab toow fo nunuro ro. Mélaw rignoné roy kétayay Tuluse rignoné ro. I de dumo bero gérigono roy de fiyo, brab i de dumo bero gérigono ro na foy médoowe do fiyo, brab i de dumo bero toow na fo gériro ro do médooy do fiyo.”

21 Atin ménbéréh man i Jesuse mano, “Enda i témumon solo inok bunéyé no dob bukag i kuréngé fénléngkéb, taloo no fédiyoé no dob fantad i ka-triwe. Yamula fédiyoé no dob fégonone de.

22 Ségiléw so bé ni, i de kétoro gu ménbunéy béleewe, giton moso. Atin i kéluhanay éndae gésobuton béni, gésobuton moso.

23 Komon fégitung gom fantag bé ni bénréh gu begom amuk méuyot gom de ké gésobuto kom.”

24 Atin ménbéréh man i Jesuse mano, “Fétuntay gom i gélingoo kome. Non i kékukum gome bé de dumo gom do étéw, iringéy Tuluse so ké kukumé no begom, éndob toow na fo gétimal.

25 Atin i étéwe mégélingo brab munur, méumanan nay kégésobut ne. Endob i étéwe énda munurén, fiyon foy klohe fégitungé no gésobuto no, dotén dob beene.”

26 Atin ménbéréh man i Jesuse mano, “I kédakél i kéféguléw i Tuluse bé de étéwén ségiléw bé kéeruk i de béne sénabug i ségétéwe étéw dob fantade.

27 Tidéw béno, témunoh i de béne fiyon fo ké énda gésobutoy sémabugey funay de nohok témunoh. Méruk i de nohok fiyon fo ké fuweh ké gémalbék taloo no kélungonon ké fidong.

28 Non i fantade fétunohé noy de nohok brab féfégonoké no. Dob sunguwe de, démaun. Tidéw béno, musu. Tidéw man béno, kémifénén.

29 Atin amuk lagasén, fakayén kétéwé no non énggumahén i gaiy kékétéwe de.”

30 Atin ménbéréh man i Jesuse mano, “Ati fégingo tom bé kéféguléw i Tuluse bé de étéwén? Ati binuwayae ureté tom?

31 Ségiléw na bé toowe fo klohe béne, éndot i étéwe brab nohokén dob fantade.

32 Tidéw béno, téménunoh brab ménruk taman ménwaléy toow fo dakél nohok. Atin ménongo dakél fongo, inok i de klohe manok salaga ro.”

³³ I uret i Tuluse nuret Jesuse dob de étéw fén-agéw dob de médoos do binuwaya loo bé ni. Nuretén bero taman énggésobuto ro.

³⁴ Enda i no kétoroén bero ké békén binuwaya. Endob amuk beroy de kuyugén saén brab énda i do ségiyo étéw diyo, fégétiga no beroy de atag i de binuwaya.

Féntéré Jesusey défuke

³⁵ Bé béno gai, amun sémingkufén, bénréh Jesuse dob de kuyugén mano, “Mifar tom mangéy dob difar i dogote ni.”

³⁶ Mélaw ténagak roy de ménlimud do étéw, brab i de kuyugén ménda ro dob awange énsara Jesuse. Tidéw béno, ménifar ro. Wén soy do ségiyo awang ménodor bero.

³⁷ Tidéw béno, amun diyo ron dob kéréra i dogote, tékow énggumah i émbagére défuk. Atin nahuroy de bagél i awang ruwe taman gédét ménféno bé wayége.

³⁸ Endob i Jesuse diyo dob ulinay awange, ménfidong déménanan. Atin téningé i de kuyugén atin nulég ro maro, “Maistéro, aw énda i ula mé de ké mégra tom?”

³⁹ Tidéw béno, méntek i Jesuse brab génléén i réfuruhe brab de bagél mano, “Fétinanék gom!” Sonom béno, téménrén i réfuruhe, atin ménlingéngén i dogote.

⁴⁰ Atin ménbéréh i Jesuse dob de kuyugén mano, “Sedek mégilak gom? Aw énda séna sémarig gom?”

⁴¹ Endob toow ro fo ménggilak atin ménsébéréh-béréh ro maro, “Ati nén mon i ni étéw? Fiyon i défuke brab de bagél géfétéreno no!”

5

Dénédel Jesusey de saitan

¹ Atin méntaus ro taman énggégumah ro dob difar i dogote, dob ingéde Gerasa.

² Amun téménéfad i Jesuse, bénalak i étéwe rénahukoy saitané. Tidéw dob de takub do lébéng,

³ non bati diyo. Brab éndaén fo méikétén, fiyon fo ké sangkali.

⁴ Non médoonén gule nikét bé sangkaliey de sékéyén brab de kémérén. Endob i de sangkali sékétusé no, brab de futow fénggéfatung bé de sékéyén séfindasé no. Atin énda nay ségétéw étéw émbagér ménggéfit de.

⁵ Fuweh na kélungonon i kéagéw ne dob de duwaléy lébéng brab dob de tuduk. Diyo mékes brab falie noy lowoh ne bé de batéw.

⁶ Atin amun énggito noy Jesuse dob mérayue, léménentu mangéy féngédét brab ménlingkuwéd dob adafa nuwe.

⁷⁻⁸ Atin i Jesuse sénuguén i saitané mano, “Saitan, sut go tidéw dob beena nan!”

Tidéw béno, ménkes métanug i étéwe rénahukoy saitané ni. Ménbéréh i saitané mano, “Jesus, Nga i toowe fo gérotor Tulus, ati kéri go muwe begén? Ongoté ku Beem, fasad go dob Tuluse bé kago fédawéton begén.”

⁹ Atin fénénginsaa Jesuse mano, “Ati dawét me?”

Atin séménumbul mano, “Laksaén i dawét guwe non bé médooy gey do saitané dob ni étéw.”

¹⁰ Atin féntausén i kéféngédaw-gédaw ne dob Jesuse bé békén damén dédelé Jesuse bero mangéy dob mérayue.

11 Enda mérayuén dob no gonon, diyo i médoowe do babuy témabtab dob méngulandige.

12 Atin nongot i de saitan dob Jesuse maro, “féangyéén gey dob do babuy diyo, brab fédayaém begey mahur dob berowe.”

13 Atin ténungkas Jesuse bero. Mélaw i de saitan ménsut ro dob étéwe ni brab ménahur ro dob de babuy ni. Wén i ruwo ngibu kédooy de ni babuy, brab kéluhana ro ménraréy ro ménangéy dob fingase brab ménantéfor ro mangéy dob dogote, atin ménléné ro.

14 I de étéw témalima bé de babuy ni, amun énggito roy ni ménrigo, ménségéta ro brab nuret roy ni dob ingéde brab dob de ségiyo gonon géliwét. Atin ménangéy diyo i de étéw inok susiné roy ni ménrigo.

15 Ménfégedét ro dob Jesuse brab énggito roy étéwe ni bé gétaho rénahukoy de médo do saitan. Ménsar diyo, kéménégal brab métintunén i kéfégitung ne. Atin kéluhana ro mégilak ro de.

16 Nuret i kéluhanay de énggégito de ké ati ménrigowe dob étéwe ni bé gétaho sénaitanan brab ati ménrigowe dob de babuy.

17 Mélaw i de étéw nongot roy Jesuse tékédan dob ingéd ruwe ni.

18 I lala Jesuse ménda dob awange, i lagéyo no ténkédanay de saitan nongotén dob Jesuse mano, “Modoru Beem.”

19 Endob énda ténungkas Jesuse de. Yamula ménbéréh mano, “Ule go brab uretém dob de samungém i kéluhanay fiyowe rénigoy Kadnane Tulus dob beeme brab kégédaw ne beem.”

20 Mélaw ménagéw brab ménsugud-sugud dob gonone diyo féndawét “Do Folo Ingéd”, brab nuretén i kéluhanay rénigo Jesuse dob beene. Atin i kéluhanay de étéw énggégélingo de, ménggaif ro de.

Nuwa Jesusey ruwowe gétéw libun

21 Tidéw béno, ménséfule i Jesuse mifar dob dogote. Amun énggumah dob difare, diyo dob fédoror i dogote ménlimud i médoowe étéw géliwét de.

22 Atin énggumah i ségétéwe étéw féndawét Jairo, ségétéw odoron dob lawie féngadafan kay de Judio. Amun énggito noy Jesuse, ménfégedét dob Beene brab méntéléngkéb dob adafa nuwe.

23 Atin toow fo nongotén dob Jesuse mano, “I klohe kénogo ku toow fo kétimalan déméruun. Enggonén angéyéw gamak inok adi-adi brab inok énda méléhuén.”

24 Mélaw ménodor i Jesuse de. Atin ménodor i médoowe étéw brab mésérasék ro lémiwét bé Jesuse.

25 Diyo soy ségétéwe libun kéfasangan non foloén bra ruwo gébélintuwa i kéranas i adat ne.

26 Brab ménétéyén i kurta ne fénggébayadén bé de doktor, éndob énda foy ségétéw géuwa de. Yamula minut gétimal i déruu nuwe.

27 Enggélíngoo noy de uret fantag bé Jesuse, mélaw ménfuray so bé de médoow ni do étéw ménlimud inok gékuwaha noy kégal Jesuse.

28 Non fénggitungén mano, “Amuk gékuwaha ku saén i kégal ne, adi-adiwu.”

29 Mélaw kénuwahén i kégal Jesuse. Sonom béno, téménrén i kéranas i adat ne, atin énggétérédama no ménadi-adi bé déruu nuwe.

³⁰ Endob bé béno so, énggétiga Jesuse bé ménsut i barakat ne tidéw dob Beene. Mélaw méntékélid brab ménénginsa dob de ménlimud do étéw mano, “Ati kéménuwahe bé kégal guwe?”

³¹ Atin séménumbul i de kuyugén maro, “Gito moy médoowe ni étéw géliwét Beem brab séndantélo ro Beem. Sedek fénginsaé moy ati kéménuwahe Beem?”

³² Endob i Jesuse féntausén i kéiling-iling ne téméngténg ké atiy kéménuwahe de.

³³ Tidéw béno, i libune ni énggétiga no atiy ménrigowe dob beene. Mélaw ménféngédét lérukub bé kégilak ne, atin méntéléngkéb dob adafa Jesuse. Brab béréhén i kéluhanay toowe.

³⁴ Tidéw béno, béréh Jesuse de mano, “Di, i kéféngintoow mey funa muwe ménadi-adi. Taus go ule brab kagonén émbuku. Endaén déméruun go bé ni déruun.”

³⁵ Amun béréhé Jesusey ni, énggumah i de étéw tidéw dob lawi Jairowe. Ménbéréh ro dob Jairowe maro, “Déménigurén i nga me. Endaén kailanga mo féangyé mo diyo i Maistérowa nan.”

³⁶ Endob i Jesuse, énda ténula noy kébéréh ruwe ni, yamula béréhén dob Jairowe mano, “Kago mégilak. Féginugut go saén.”

³⁷ Atin i Jesuse, énda i ségétéw fénodorén saliyu bé ro Pedrowe, Santiagowe, brab Juane dumo Santiagowe sétiman idéng.

³⁸ Amun énggumah ro dob lawi i odorono no, énggito Jesusey ménribuke, atin énggélingoo noy de ni médoow étéw toow fo selekén non kémérew ro brab rémuung ro.

³⁹ Tidéw béno, ménahur i Jesuse brab bénréhén mano, “Sedek ménribuk gom brab selekén gom kémérew? Non i ngae ni énda ménléhuén, éndob ménfidong saén.”

⁴⁰ Mélaw sénbayat roy Jesuse. Tidéw béno fénsutén bero kéluhanan, atin nuwitén i abay i ngae ni brab idéng ne brab de téléw gétéw kuyugén ménodor de, atin ménahur ro mangéy dob sibéye gonoy ngae ni méniro.

⁴¹ Tidéw béno, génamak Jesusey kémér ne brab ménbéréh mano, “Talita kumi.” (I atag ne “Di, tek go!”)

⁴² Sonom béno, méntek i ngae ni atin ménagéw. Folo bra ruwo gébélintuwa i idad ne. Toow ro fo ménggaif bé ni rénigo Jesuse.

⁴³ Endob i Jesuse fénégétén i kébéreho nuwe bero bé békén ureté ro dob ségiyowey ni ménrigo. Atin sénuguén bero émféama bé ni nga.

6

¹ Tidéw béno, ménagéw man i Jesuse tidéw diyo atin ménule mangéy dob kaane ingéd. Atin ménodor i de kuyugén so.

² Atin bé gaiy kétérehe, ménangéy témoro dob lawie féngadafan kay de Judio. Médooy de étéw diyo, atin amun énggélíngoo roy kétoro Jesuse, ménggaif ro. Mélaw ménséfénginsa ro maro, “Ati ni dakél kégétuwan, brab tidéwo nuwe de? Sedek gérigono noy mékégaife galbék?”

³ Aw békén ba Beeney fandaye rémigo lawi nga Maria brab ofo Santiago, Jose, Judas brab Simon? Brab aw békén ba dini dob betomey de libu no?” Mélaw ménika ro de.

⁴ Atin ménbéréh i Jesuse dob berowe mano, “I ségétéwe sarigoy Tuluse muret bé kébéréh ne, basanan dob kéluhanay de gonon saliyo saén dob kaane ingéd brab dob de kaan do samung brab dob de kaan do étéw sétifon lawi.”

⁵ Atin énda i gérigono no mékégaif galbék saliyo saén bé gémamake bé firoye déméruun atin géféadi-adino no bero.

⁶ Atin ménggaif i Jesuse non énda ménunur ro dob Beene.

Sénugu Jesusey de folo bra ruwo gétéw kuyugén

Tidéw béno, ménagéw i Jesuse sé mugud témoro dob de ingéd gédét diyo.

⁷ Atin ténawag Jesuse mangéy sélimud dob Beeney de folo bra ruwo gétéw do kuyugén. Tidéw béno, sénuguén bero sé mugud séruwo-ruwo gétéw. Atin niraya no bero barakat inok géféféraréyo roy de saitan.

⁸ Atin bénrénéh bero mano, “Kagom muwit éntingayén saliyo saén bé tugée. Kagom muwit amaén, taloo no réban, taloo no kurta.

⁹ Fatut séminilas gom, éndob kagom muwit lékasa kom kégal.”

¹⁰ Atin bénrénéh so bero mano, “Fiyon atiy lawie témayakuf begom, bati gom diyo taman tagaké kom i nan ingéd.

¹¹ Buluk wén i no ingéd énda tayakuféy de étéw begom, tékédan gom diyo, brab tag-tag gom i de bubuk sébuwan dob de sékéy gom émfégétigan bé kukuméy Tuluse bero.”

¹² Tidéw béno, ménagéw i de kuyugén ni brab nuret roy fatut gésénule i de étéw bé de sala ro brab tagaké roy de tete adat ro.

¹³ Atin énggéféféraréy ro do médoosaitan, brab lénulawa ro nor i de médoos do déruunan atin ménadiadi ro.

I kéléhu Juan Bautistawe

¹⁴ Bé béno, i Herode, sani méguléwe dob Galilea, énggélíngoo noy de rénigo Jesus non mémbantug dob kéluhanay de gonon. Wén i do étéw ménbéréh ro bé i Juan Bautistawe méntébule non maro ké Juan i Jesuse. Been kun i niy funa nuwe wén i barakatén gérido do mékégaif.

¹⁵ Brab i de dumo de béréhé roy Elias kun i Jesuse, sani méntélatae sarigoy Tuluse bé do gétah. Brab i de dumo de béréhé roy Jesus kun i toowe fo énggétah sénarigoy Tuluse muret.

¹⁶ I Herode, amun énggélíngoo noy de ni, ménbéréh mano, “Beeney Juan Bautistawe fénkéling guy uléw ne, éndob méntébule.”

¹⁷⁻¹⁸ Ay niy funa Herode ménfékéling bé uléw Juane. I Herode lénamfaén i bawag i tuwaréy ne Filipi. I dawét i ni libun Herodiyas. Tidéw béno, bénréh Juane dob Herodey ménsala non énda fakayén dob kitab i de Judio ké bawagén i iboe. Tidéw béno, i Herode fénkéfoén i Juane brab fénférisu no.

¹⁹ Mélaw i Herodiyase ménkérit bé Juane brab ménuoyot de méméléhu, éndob énda féndaya Herode de.

²⁰ Non i Herode ménggilak bé Juane non gétiga noy métintu étéw i Juane brab fiyoy adat ne. Mélaw déniyaga no. Atin ménuoyot de mégélingo, fiyon fo ké ménriyarah de ké féngélingoé noy Juane.

²¹ Endob énggumah i gaiwe rigoné Herodiyasey tetee dob Juane. Non réménigo karagiya i Herode

fégétédémo no bé kéumah ne. Atin sénéngkatén i médoowe do odoron brab de sarigo datu Herode brab de odoroy de sundalo, brab de gérotor do étéw dob ingéde Galilea.

²² Atin i kénogo Herodiyase ménahur dob karagiyae ni, atin ménsayaw. Mélaw ménfiyoy fédéw Herode beroy de kana no. Atin bénréh Herode dob kénogone ni mano, “Ongotém dob begéney atiy kétaya muwe, brab iray gu.”

²³ Atin séménafa mano, “Fasada ku beem, iray gu dob beemey atiy ongoté muwe dob begéne, fiyon fo ké ségébala bé ni ingéd féguléwo ku.”

²⁴ Mélaw ménsut brab ménénginsa dob idéng ne mano, “Ati ongoté kuwe?”

Atin séménumbul i Herodiyase mano, “Ongotém i uléw Juan Bautistawe.”

²⁵ Tidéw béno, ménagayas séfule mangéy dob datu Herode brab ménongot mano, “Kétaya ku ké béleewe ni irayém begén i uléw Juan Bautistawe dob biléwe.”

²⁶ Atin toow fo méntete i fédéw datu Herode, non mika rémigo bé ni. Endob sabaf bé méégéte fasadén rénigo no dob téngaangay de kana no, ménika ké énda magayun no bé ni ongotén.

²⁷ Mélaw féntagayasén sénugu i ségétéwe guwardiya mangéy dob férisunone inok kéléngé noy uléw Juane brab uwité no séfule. Tidéw béno, i guwardiyawe ni, ménagéw dob férisunone brab kénléngén i uléw Juane.

²⁸ Atin nuwitén i uléw ne dob biléwe, brab ni-rayén dob ni kénogon. Atin niray i kénogone ni dob idéng ne.

29 I de kuyug Juan, amun énggélíngoo roy ni, nangéy roy bangkay ne, atin lénébéng ro.

Fénwaléy Jesuse médooy klohe amaén

30 Amun ménséfuleén i de apostol mangéy dob Jesuse, bénréh roy kéluhanay de réningo ro brab de ténoro ro.

31 Atin toow fo médooy de étéw ménangéy ségito bé Jesuse, mélaw énda i uras Jesuse brab de kuyugén mama. Mélaw bénréh Jesuse dob de kuyugén mano, “Enggomén, magéw tom dob géfélébue gonon inok gétéren tom singkow.”

32 Mélaw ménda ro dob awange inok mangéy ro dob géfélébue gonon.

33 Endob médooy de étéw énggégito bero magéw, brab énggétiga ro bero. Mélaw ménagayas i de étéw tidéw dob kéluhanay de ingéd léméntu mangéy dob ayo Jesuse beroy de kuyugén. Atin énggétah ro na énggégumah bé Jesuse.

34 Amun déménunggu i awange ni brab ménlus i Jesuse dob dénsaane, énggito noy de médo do étéw ménlimud. Atin ménuray i na nuwe bero, non géségiléw ro bé de bili-bili énda i témalima bero. Mélaw féngganayén i kétoro ne bero bé médoowe kétoroén.

35 Amun témégénén, i de kuyug Jesus ménangéy ro dob Beene brab ménbéréh ro maro, “Témégénén, atin i ni gonon mérayu dob dakéle ingéd.

36 Mélaw féagéwém i de étéw ni inok mangéy ro dob de ingéd gédét dini. Diyo gébéléy ro amaé ro.”

37 Endob i Jesuse ménbéréh dob de kuyugén mano, “Iraya kom bero amaé ro.”

Atin ménbéréh ro maro, “Ay aba-aba, aw méuyot go de ké méley gey amaén kay de médoowe ni étéw? Labi ruwo ngibu filak i nan!”

³⁸ Atin fénénginsaa Jesuse bero mano, “Firoy timan i fa tome? Ay gom ta langu.”

Amun gétiga ro, séménumbul ro maro, “Limo timan fan brab ruwo timan sédo.”

³⁹ Tidéw béno, ménbéréh i Jesuse dob de kuyugén mano, “Féésar gom i de étéw sésélumfuk-lumfuk dob de mélunéw kéroon.”

⁴⁰ Mélaw i de étéw, ménsar ro ménsélumfuk-lumfuk, sémératuh-ratuh brab sélimo-limo folo.

⁴¹ Tidéw béno, éndot Jesusey limowe timan fan brab ruwowe timan sédo, atin léménéngag saréw dob lawayo brab ménfésalamat dob Tuluse. Tidéw béno, sénbaad-baadén i de fan, brab nirayén dob de kuyugén inok saaré ro dob de étéw. Atin loo so bé niy rénigo nuwe bé ruwowe timan sédo.

⁴² Atin i kéluhanay de étéw, téménantu ro mama taman ménbésor ro.

⁴³ Tidéw béno, ténimu i de kuyug Jesus i de sama i de fan brab sédo brab ménféno i foloe bra ruwo timan biton.

⁴⁴ I kédooy de ménama, limo ro ngibu do lagéy saliyo na bé de libun brab de nga.

Ménagéw i Jesuse dob rotor i dogote

⁴⁵ Tidéw béno, fénda Jesusey de kuyugén dob awange atin fénétahén bero mangéy fingé difar bé dogote dob ingéde Betsaida, bé lala ne émféule bé de étéw ménlimud.

⁴⁶ Atin amun ménggétawén dob berowe, ménangéy i Jesuse dob sébaane burur inok démasal.

47 Atin amun sémingkufén, i awange diyoén dob kérara i dogote. Atin i Jesuse ségétéwén saén dob fantade.

48 Atin énggito no kérégénan i de kuyugén mémurah bé awang ruwe, non gérumfaka roy réfuruhe. Mélaw amun lingkuwogén mangéy fuweh, ménangéy i Jesuse dob berowe magéw dob rotor i dogote. Géfédéw damén gélamfasa no bero,

49 éndob énggito ro magéw dob rotor i wayége. Atin maro ké ménayam. Mélaw ménkes ro.

50 Non kéluhana ro ménggilak amun énggito ro.

Endob sonom béno, i Jesuse ménbéréh dob berowe mano, “Kagom mégilak! Begen. Fétana gom i de fédéw gom.”

51 Tidéw béno, ménda dob awang ruwe. Atin téménrén i réfuruhe. Atin toow fo ménggaif i de kuyugén,

52 non fiyon fo ké énggito roy mékégaife rénigo Jesuse dob de amaén, énda gésobuto ro de non métégas i de atur ro.

53 Atin amun énggéifar ro, déménunggu ro dob ingéde Genesaret, atin ménamfil ro fédoror.

54 Atin amun téménéfad ron dob awange, sonom béno énggiloloy de étéw bati diyo i Jesuse.

55 Mélaw ménagayas ro léméntu dob séngae ingéd diyo inok févétiga ro dob de étéw. Tidéw béno, nuwit roy de déméruun ténanggung ro mangéy dob énggélíngoo ruwe gono Jesuse.

56 Atin dob séngae nayo no, fiyon fo ké kloh ingéd taloo no dakél, nuwit roy de déméruun dob de fadiyan, atin nongot ro dob Beeney kuwahé ro

saén i férung-fung i kégal ne. Atin i séngae gékuwah de adi-adi.

7

I kétoroe fantag bé adat i de Judio

¹ Wén i no sébaan fuweh, i de Fariseo brab de témoro bé kitab i de Judio, do tidéw Jerusalem, téningé roy Jesuse.

² Atin énggito roy dumoy de kuyugén mama énda méngguse ro loo bé adat i de Judio.

³ Non i de Fariseo, brab kéluhanay de Judio, énda mama ro taman énda géfénguse ro non odoro roy adate tidéw dob de katufua ro bé do gétah.

⁴ Brab buluk méléy ro amaén dob fadiyane, énda amaé ro de taman énda méurahén. Atin médooy ro de dumo adat ro loo bé kéurahe bé de tabu brab de kuréng brab de galang ahur-ahuron brab de katri.

⁵ Mélaw i de Fariseo brab de témoro bé kitabe, ménénginsa ro dob Jesuse maro, “Sedek i de kuyugém énda odoro roy adat tome tidéw dob de katufua tom, non énda méguse ro ké mama ro?”

⁶ Atin séménumbul i Jesuse mano, “Enda toow i kéunur gome bé Tuluse, ubo-ubo saén. Toow i kébéreh Isaiase, sani ségétéwe méntélata sénarigoy Tuluse muret bé kébéreh ne, amun sénulatén i fantage bé begome mano, ‘Bang i Tuluse, basanay de ni étéw Begén dob kébéreh ruwe saén. Endob énda munur ro Begén dob de fédéw ro.

⁷ Enda i atag i kéféngadaf ruwe Begén, non toroé roy de sugu réningoy kéilawane brab béréhé ro tidéw dob Begéne.’ ”

⁸ Atin féntaus Jesusey kébéréh ne mano, “Mélaw ténagak gom i de sugu i Tuluse inok odoro kom i adat i kéilawane saén.

⁹ Furung gom mika bé de sugu i Tuluse inok modor gom bé kagome kétoro.

¹⁰ Non wén i sugu i Tuluse niray Moisesese bé do gétañ mano, ‘Basana moy abay me brab idéng me.’ Atin bénréhén so mano, ‘Buluk wén i ségétéw émbéréh tete fantag bé abay ne look idéng ne, fatut féléhuén.’

¹¹ Endob i begome, témoro gom bé amuk wén i ségétéw étéw émfasang i abay ne look idéng ne, brab wén i tabang irayén damén, tungkasé kom de émbéréh ‘Korban’. (I atag i Korbane ‘Kay Tuluse’.)

¹² Mélaw éndaén tungkasé kom de témabang bé de lukésén.

¹³ Mélaw ténagak gom i kébéréh i Tuluse inok modor gom bé adate toroé kom. Brab do médoonay de rigoné kom ula-ula loo bé ni.”

I kétoroe fantag bé amaén

¹⁴ Tidéw béno, ténawag Jesuse man i de étéw mangéy dob Beene. Atin ménbéréh dob berowe mano, “Fégélingo gom Begén, kéluhana kom, brab fégésobut gom.

¹⁵ I funay de étéw waléy mékérésik dob adafay Tuluse, békén non bé atiy amaé ruwe. Yamula, i de tete kébéréh mésut tidéw dob de ba ro, been i funay de étéw waléy mékérésik dob adafay Tuluse.

¹⁶ Fétuntay gom i ni bénréh gu.”

¹⁷ Tidéw béno, amun ténagak Jesusey de médoonay do étéw ménlimud brab énggératur dob lawie,

ménénginsa i de kuyugén dob Beene fantag bé atag i ni kébérehén.

¹⁸ Atin sénumbulo Jesuse bero mano, “Ségiléw gom bé kéluhanay de ségiyo étéw, non énda gésobuto kom i ni kétoro gu. I funay Tuluse énda mésuwatén bé de étéw békén sabaf bé de amaé ro.

¹⁹ Non i amaéy étéwe, mahur dob sur ne brab mésut so dob lowoh ne. Enda mahurén dob fédéw ne.” Bé ni kébérehén Jesuse, ténoroén bé i kéluhanay amaéne fiyo, fakay amaéy de étéw.

²⁰ Atin féntaus Jesusey kébérehén ne mano, “I géésute tidéw dob étéwe, been i funa nuwe mékérésik.

²¹ Non tidéw dob fédéwe, gégumah i teteéw kéfégitung, brab sébiga, brab ménakaw, brab méméléhu,

²² brab sétayan bé bawag i ségiyowe, brab arumén, brab lémidul, brab tete i rignonéy de lowoh ro, brab mingar, brab témbo bé éndae toow, brab félangka-langka, brab dufang, brab kéluhanay de tete rignonén.

²³ I kéluhanay de ni tete tidéw dob fédéw i étéwe brab funa no mékérésik.”

²⁴ Tidéw béno, ménagéw i Jesuse tidéw diyo mangéy dob de ingéd gédét dob ingéde Tiro. Diyo réménahur dob lawie, atin ménuyot ké énda gétigay de étéw i gono nuwe. Gido loo, ménsélag i Jesuse diyo bati.

²⁵ Atin diyo i libune wén i klohe kénogo no rénahukoy saitane. Atin énggélíngoo noy fantage bé Jesuse. Mélaw ménagayas ménangéy dob Beene brab méntélléngkéb dob adafa nuwe.

²⁶ Atin nongotén dob Jesuse bé féféraréyé noy

saitane tidéw dob kénogo nuwe ni. Endob i ni libun, békén Judio. Yamula, tidéw dob ségiyowe ingéd féndawét Fenisia dob Siro.

²⁷ Mélaw nuret Jesusey sébaane binuwaya inok févétiga no de bé tabangé noy de Judio sungu, atin tidéw béno tabangé noy de békén Judio. Ménbéréh mano, “Féamaén na métah i de nga. Non énda fatutén ké dotén i amaéy de nga atin ibérén dob de itu.”

²⁸ Endob ménbéréh i libune ni mano, “Toow, Maistéro, éndob fiyon foy de itu géamaa roy de mumu mélawu tidéw dob amaéy de nga.”

²⁹ Mélaw séménumbul i Jesuse mano, “Fiyoy nan kébéréhém. Mélaw ule go non ménsutén i saitane tidéw dob nga me.”

³⁰ Tidéw béno, ménule i ni libun, brab énggito noy nga ne méniro, brab i saitane éndaén rénahuko no de.

Nuwa Jesusey sévétéwe bokongén brab mow

³¹ Tidéw béno, ménagéw i Jesuse tidéw dob de ingéd gédét dob Tiro brab ménémanték mangéy bé ingéde Sidon atin méntaus dob dogote Galilea. Atin téménara dob gonone féndawét “Do Folo Ingéd”.

³² Atin wén i de étéw nuwit ro mangéy dob Jesusey lagéye bokongén brab énda toowén gébéréh fiyo. Atin nongot ro dob Beeney gamaké no inok adi-adi.

³³ Mélaw i Jesuse, nuwitén férayu tidéw dob de ménlimud do étéw. Tidéw béno, féndiyoén i de dau kémérén dob de kélingo i bokongéne ni, brab fénreén i dau kémér ne brab kénuwahén i dila ne.

³⁴ Tidéw béno, léménéngag i Jesuse saréw dob lawayo, brab fénsénarén i kéférénawa nuwe, atin

ménbéréh dob beene mano, “Ifata”. (I atag ne “Méungka go.”)

³⁵ Sonom béno, i de kélingoén ménadi-adi brab énggégélingo, atin i kébéréh ne ménadi-adi so. Mélaw méngganay ménbéréh fiyo.

³⁶ Tidéw béno, i Jesuse sénuguén i de étéw diyo bé békén béréhé roy ni rénigo no dob de ségiyo. Endob amun sénuguén bero bé békén ureté ro, ménlabi na foy kéuret ruwe de.

³⁷ Atin i kéluhanay de énggégélingo de toow ro fo ménggaif. Ménbéréh ro maro, “Fiyo wayoy kéluhanay de rigoné no ula-ula. Géféfégingoo noy de bokongén brab géfébérého noy de mow.”

8

Fénwaléy Jesuse médooy klohe amaén

¹ Enda mérugayén tidéw béno, ménlimud man i de médoow étéw. Amun méntéy i de amaé ro, ténawag Jesusey de kuyugén mangéy dob Beene, brab ménbéréh dob berowe mano,

² “Méuray i na guwe bé de ménlimud ni do étéw, non méntéléwén gétérésangan i kédini ruwe ni dob Begéne, atin béleewe méntéy i amaé ruwe.

³ Atin amuk féuleé ku bero mélayaf ro, mésumba ro dob de lowoh aguwon, non i de dumo bero mérayu i de kétéw ro.”

⁴ Atin ménbéréh i de kuyugén mano, “Ati kéfingé-fingé i kéféamae bé de médoow ni étéw dob ni gonon mérayu tidéw dob de lawi?”

⁵ Atin i Jesuse fénénginsaa no bero mano, “Firoy timan i fa koman?”

Séménumbul ro maro, “Fitéw timan.”

⁶ Tidéw béno, sénuguén i de ménlimud ni do étéw bé mézar ro dob fantade. Atin éndotén i fitéwe timan fan brab ménfésalamat dob Tuluse. Tidéw béno, sénbaad-baadén, brab nirayén dob de kuyugén inok saaré ro dob de étéw. Atin rénigo roy ni.

⁷ Brab wén soy do kloh sédo ro, éndob énda médo no. Atin ménfésalamatén man dob Tuluse brab bénréhén bé de kuyugén bé saaré ro so.

⁸ Atin i kéluhanay de étéw, téménantu ro mama taman ménbésor ro. Fot ngibuy kédo ruwe.

⁹ Tidéw béno, i de kuyugén ténimu roy de sama ro brab ménféno i fitéwe timan biton. Tidéw béno, fénule Jesusey de ménlimud ni do étéw.

¹⁰ Sonom béno, ménda dob awange beroy de kuyugén, atin ménangéy ro dob ingéde Dalmanuta.

¹¹ Wén i no sébaan fuweh, i de Fariseo ménangéy ro dob Jesuse brab ménséédél ro de. Ménuyot ro téméngkad bé Jesuse, mélaw nongot ro bé rigono no bero sébaan mékégaif galbék inok fégitto no bero tidéw dob Tuluse.

¹² Endob i Jesuse fénsénarén i kéférénwawa nuwe sabaf bé kététe i fédéw ne. Brab ménbéréh mano, “I de begom do étéw méuyag béleewe ni, sedek ongoté kom i mékégaife? Béréhé ku begom i toowe, énda rigoné kuy mékégaife inok méngintoow gom.”

¹³ Tidéw béno, i Jesuse beroy de kuyugén ténagak roy de étéw ni, atin ménda ro man dob awange mifar dob dogote.

¹⁴ Atin i de kuyugén énggélifoto roy muwite fan saliyu bé sébaane saén fan dob awange.

¹⁵ Atin nuret Jesuse beroy sébaane binuwaya fantag bé de tete adatén do étéw. Ménbéréh

mano, “Ingata kom brab sénggila gom i fégefééruke fan kay de Fariseo brab datu Herode brab de kuyugén.”

¹⁶ Endob i de kuyug Jesus, énda énggésobuto roy ni binuwaya. Marok bénréh Jesusey fantage bé tintuwe fégefééruk fan. Mélaw ménségéno-géno ro maro, “Bénréhén i ni non énda i fa tom.”

¹⁷ Endob i Jesuse énggétiga noy kéfégitung ruwe. Mélaw ménbéréh mano, “Sedek ségéno-géno gom fantag bé kékulang i fa tome? Aw énda séna gésobuto kom de? Maak do léngléngén gom.

¹⁸ Wén i do moto gom éndob maak do langafén gom. Wén soy do kélingo gom éndob maak do bokongén gom. Aw énggélifoto kom i réningo guwe?

¹⁹ Amun sénbaad-baad guy de limo timan fan dob de limo ngibu étéw, firoy gébiton i énggétimuo kome samaén?”

Atin séménumbul ro maro, “Folo bra ruwo.”

²⁰ Atin ménénginsa i Jesuse man mano, “Atin amun sénbaad-baad guy de fitéw timan fan dob de fot ngibu étéw, firoy gébiton i énggétimuo kome samaén?”

Atin séménumbul ro maro, “Fitéw.”

²¹ Atin ménbéréh man i Jesuse mano, “Aw énda séna fo gésobuto kom de?”

Nuwa Jesusey ségétéwe langafén

²² Wén i no sébaan fuweh, énggumah i Jesuse beroy de kuyugén dob ingéde Betsaida. Atin wén i de étéw nuwit ro mangéy dob Beeney ségétéwe langafén lagéy, brab nongot roy gamaké no inok adi-adi.

²³ Atin i Jesuse, narakén i ni langafén brab ménsut ro kloh dob no ingéd. Tidéw béno, dénuraa

noy de moto no brab ténégé noy langaféne ni. Tidéw béno, ménénginsa i Jesuse mano, “Aw wén i gito mo?”

²⁴ Atin iling-iling i lagéye ni brab séménumbul mano, “Hoo, gégitowu do étéw éndob maak do kayéw magéw.”

²⁵ Tidéw béno, i Jesuse ténégé no man féruman i de moto no. Sonom béno, téménéngténg i ni lagéye brab énggégitonén fiyo non ménadi-adinén i de moto no.

²⁶ Atin i Jesuse sénuguén mule brab bénréhén mano, “Kago mawét dob nan ingéd.”

I kéunur Pedrowe

²⁷ Tidéw béno, méntaus i Jesuse brab de kuyugén mangéy dob de ingéd gédét dob ingéde Sisarea Filipino. Brab amun diyo ro séna dob de lowoh aguwon, fénénginsaa Jesuse bero mano, “Ati kébéreh i de étéw ké ati Begéne?”

²⁸ Séménumbul ro maro, “Wén i de émbéréh maro, Juan Bautista go kun. I de dumo maro, Elias go kun. Brab i de dumo maro, Beem kun i énggétahe sénarigoy Tuluse muret.”

²⁹ Tidéw béno, ménénginsa i Jesuse man mano, “Dob begome, ati kébéreh gome fantag bé Begéne?”

I Pedrowe séménumbul mano, “Beemey Kristowe sénugu i Tuluse inok méguléw go dob de étéw.”

³⁰ Tidéw béno, bénréh Jesuse bero mano, “Kagom bérehén i ni fantag bé Begéne dob de ségiyo.”

I kéuret Jesuse fantag bé kéléhu ne

³¹ Tidéw béno, i Jesuse féngganayén i kétoro ne bero fantag bé mérigowe dob Beene. Ménbéreh mano, “I Nga i Kéilawane, sani Begéne, médooy

rasayé kuwe. Brab i de odoro tom do Judio brab de odoroy de fadi brab de témoro bé kitabe ikaa ro Begén. Atin féléhué ro Begén. Endob dob gétéléwo nuwe gétérésangan tébuleu.”

³² Ménkéntay i kébéréh ne bé ni dob berowe. Mélaw i Pedrowe nuwitén i Jesuse inok ruwo ro saén, atin génléén.

³³ Endob séménling i Jesuse brab ténéngténgén i de kuyugén. Atin génléén i Pedrowe mano, “Férayu go dob Begéne, non maak Satanas go. Non énda mégitung go loo bé Tuluse, éndob mégitung go loo bé kéilawane.”

³⁴ Tidéw béno, ténawag Jesusey de ménlimud do étéw brab de kuyugén inok mangéy ro dob Beene. Atin ménbéréh dob berowe mano, “I étéwe méuyot furay Begén, kailangan diguré noy kaane kétayan inok odoro noy kétayay Tuluse. Tidéw béno, kailanga no gédayday bé de kérégenon ségiléw bé Begéne, fiyon fo ké féléhuén dob kruse.

³⁵ Non i étéwe méuyot émféraru bé umul ne, méléhu. Endob i méléhue bé kéfuray ne Begén brab sabaf bé Fiyowe Uret, gédoté noy umule magufusa.

³⁶ Ufama, fiyon fo ké i ségétéwe étéw gédoté noy kéluhanay éntingayéne dob duniyae ni, énda i atagén buluk méléhu atin mangéy dob emfernowe.

³⁷ Enda i tamuk fakay fégluluk i étéwe inok gédoté no saén i umule magufusa.

³⁸ Mélaw buluk wén i mémala muret fantag bé kéunur ne Begén brab de kétoro gu dob duniyae ni méféno bé de énda méngintulus béleewe ni, i Begéne, sani Nga i Kéilawane, malané ku so buluk séfuleu moso begey i de télakiy Tuluse. Bé béno, réméndawu

loo bé Abay guwe Tulus.”

9

¹ Atin féntaus Jesusey kébéreh ne mano, “Béréhé ku begom i toowe, wén i do dumo begom énda méléhu ro taman énda gito roy kéféguléw i Tuluse bé de étéwén, gégumah darabayay barakat ne.”

Enggiton i kérendaw Jesuse

² Amun ménifus i néme gétérésangan, nuwit Jesusey Pedrowe brab Santiagowe brab Juane, atin ménangéy ro dob uruk i gérotore tuduk, énda i ségiyo étéw diyo. Atin i lala ruwe téméngténg bé Jesuse, i falas ne ménfégalin.

³ Brab i kégal ne ménwaléy fute réméndaw. Enda nay étéw dob duniyae ni gétumaka noy kégale inok fute loo bé ni.

⁴ Sonom béno, méntéfégitoy Eliase brab Moisesse brab ménsébéreh ro bé Jesuse.

⁵ Atin i Pedrowe ménbéreh dob Jesuse mano, “Maistéro, toow fo fiyo non dob ni tom. Rémigo gey téléw timan dung-dung. Sébaan i kaame de, sébaan i ka Moisesse de, brab sébaan i ka Eliase de.”

⁶ Enda gétiga Pedrowey fiyowe bérehé no non toow ro fo ménggilak.

⁷ Tidéw béno, wén i rawéne ténggalungo no bero. Atin wén i ménbéreh tidéw dob rawéne ni mano, “Been i niy toowe fo kénimuo ku Nga gu. Fégingo gom.”

⁸ Sonom béno, méniling-iling i de kuyugén éndob énda i énggito ro saliyu saén bé Jesuse.

⁹ Amun léménudug ro tidéw dob tuduko no, i Jesuse fénégétén i kébéreh ne dob berowe mano,

“Kagom génoén dob ségiyowey ni énggito gom taman i Nga i Kéilawane, sani Begéne tébule.”

¹⁰ Atin nodoro roy sugu Jesuse ni éndob séfénginsa ro sébero-bero saén maro, “Ati keey i atag i kébéréh ne mano, “Tébuleu?” ”

¹¹ Atin fénénginsa ro dob Jesuse maro, “Sedek i de témoro bé kitabe émbéréh ro bé kailangan géétah na gégumah i Eliase, atin tidéw béno gégumah i Kristowe kun?”

¹² Atin séménumbul i Jesuse mano, “Toow, géétah gégumah i Eliase inok tafayé noy kéluhanane. Endob sedek ménsulat i kébéréh i Tuluse bé i Nga i Kéilawane mérasay médoob brab ikaay de étéw?”

¹³ Endob béréhé ku begom, i Eliase énggégumahén, éndob i de étéw fénrasay ro loo bé kétaya ruwe. Been soy ménbéréhe dob Ménsulate Kébéréh i Tuluse mérigo dob beene.”

Dénédel Jesusey saitane

¹⁴ Atin amun énggumaha ro Jesusey de ségiyo kuyugén, énggito roy dakéle ménlimud do étéw diyo so. Atin wén i de témoro bé kitab i de Judio séédél bé de kuyugén.

¹⁵ I kéluhanay de étéw do ménlimud, amun énggito roy Jesuse, toow fo ménggaif ro, atin ménségéta ro mangéy dob Beene atin sénggifa ro.

¹⁶ Atin fénénginsaa Jesusey de kuyugén mano, “Ati no funa kom séédél bé do étéw diyo?”

¹⁷ Atin wén i ségétéwe lagéy dob de étéw ni ménlimud séménumbul mano, “Maistéro, nuwit guy nga guwe lagéy mangéy dob Beeme, non rénahukoy saitane funa no mow.

18 Atin wén i no férasayéy saitane, atin tuwaré no dob fantade. Atin rémbéw i ba ne, brab kémigét i de kifé no, brab waléy de témingkog. Nongot gu bé de kuyugém bé féféraréy roy saitane, éndob énda gagané ro de.”

19 Atin ménbéréh i Jesuse dob berowe mano, “Enda sémarig gom bé Tuluse. Lugoténun sétafik begom. Enda gétiga ku ké ati nay kérugay i kétingkél guwe sétafik begom. Uwit gom diniy ngaa nan.”

20 Mélaw nuwit roy ngae dob Beene.

Atin i saitane ni amun énggito noy Jesuse, ténuwarén i ngae ni dob fantade brab ménkériring, rémbéw i ba ne so.

21 Atin fénénginsaa Jesusey abay ne mano, “Ménfiroyén i kégédam ne bé ni?”

Atin séménumbul mano, “Tidéw na fo kékélohén.

22 Brab médoonén gule féléhuéy saitane damén méibér dob aféye brab dob wayége. Mélaw amuk wén i fiyo gérigono mo, fégedawan gey brab tabangén gey.”

23 Atin séménumbul i Jesuse mano, “Sedek fénginsaa mo Begén ké wén i fiyo gérigono ku? Fakay i kéluhanane dob étéwe munur dob Tuluse.”

24 Sonom béno, ménbéréh métanug i boh i ngae ni mano, “Munuru, éndob kulang i kéunur guwe. Féégétém i kéunur guwe.”

25 Tidéw béno, énggito Jesusey médoowe do étéw ségéta fégedét dob berowe. Mélaw sénuguén i saitane mano, “I beeme saitane émfémow brab émfébokong bé étéwe. Sugué ku beem, sut go tidéw dob ni nga, brab kagonén séfuleon de!”

26 Sonom béno, i saitane ni ménkes, brab gétimal i kékékikil ne de. Tidéw béno, ménsut i saitane atin i ngae ni maak ménléhuén non éndaén lékutohén. Mélaw médooy de étéw ménbéréh ro maro, “Ménléhuén.”

27 Endob i Jesuse génamakén i kémér ne brab féntekén, atin téménindég i ngae ni.

28 Tidéw béno, i Jesuse brab de kuyugén ménule ro. Atin amun ménahur ro dob lawie, brab énda i ségiyo étéw diyo, ménénginsa i de kuyugén dob Jesuse maro, “Sedek énda gagané key i émféféraréye bé no saitan?”

29 Séménambul i Jesuse mano, “I ni klase saitan, énda médédélén bé fiyon udenén fégedédél de, saliyo saén bé kédasale.”

I kéuret Jesuse fantag bé kéléhu ne

30 Tidéw béno, ménagéw ro man tidéw diyo atin téménara ro dob ingéde Galilea. Atin ménika i Jesuse ké gétigay de étéw i gono nuwe.

31 Non ténoroén i de kuyugén mano, “I Nga i Kéilawane, sani Begéne, fékéfo dob de étéw moso sani de sébanil Begén. Atin féléhué ro Begén. Endob amuk méifus i téléwe gétérésangan, tébuleu.”

32 Endob bé béno gai, i de kuyugén énda énggésobuto roy béréhé Jesuse. Atin mégilak ro de ménginsa ké ati atag ne.

33 Atin méntaus ro taman énggumah ro dob ingéde Kafernaum. Atin amun énggératur ro dob lawie diyo, i Jesuse ménénginsa dob de kuyugén mano, “Ati funa kome séédél dob de lowoh aguwon?”

34 Endob mémala ro sémumbul non amun diyo ro séna lowoh aguwon, ménséédél ro ké ati isuwe bero toow fo gérotor.

35 Tidéw béno, i Jesuse ménsar brab ténawagén i de folo bra ruwo gétéw do kuyugén mangéy dob Beene. Atin ménbéréh dob berowe mano, “Amuk wén i ségétéw témayan toow fo gérotor, ay niy fatute rigoné no. Fatut térifantad brab waléy ségétéw sugu-suguéy kéluhanay de dumo no.”

36 Tidéw béno, éndot Jesusey ségétéwe nga brab féndiyoén dob adafa ruwe. Atin sénfifi Jesuse brab ménbéréh dob berowe mano,

37 “Fiyon atiy étéwe témayakuf bé ngae loo bé ni sabaf bé kéunur ne Begén, tayakufé no so Begén. Brab atiy témayakufe Begén, tayakufé no soy Tuluse ménféuwit Begén.”

38 Atin ménbéréh i Juane mano, “Maistéro, énggito gey i ségétéwe étéw déméédél do saitan nusarén i dawét me. Endob génlé gey non békén dumo tom.”

39 Bang Jesuse, “Kagom géléén de. Non amuk wén i rémigo mékégaif usaré noy dawét guwe, énda magadén émbéréh tete fantag bé Begéne.

40 Non i békéne sébanil betom, dumo tom.

41 Béréhé ku begom i toowe, buluk wén i témabang begom, fiyon iraya no saén begom ségétabu wayég inémén sabaf begomey de kuyug gu, tintu gédoté noy barase moso.

42 “Endob amuk wén i émfésala bé ségétéwe loo bé ni nga munur dob Begéne, toow fo gétimal i kékukume de. Mélaw mas na fiyo dob beene ké ibérén dob dogote ikéton dakél batéw i reer ne.

⁴³⁻⁴⁴ Mélaw amuk sébaan bé kémér mey émfésalae beem, kéléngém. Non mas na fiyo ké gédoté moy umule magufusa ségébala saén i kémér me, bé géangéy go dob uleono emferno ké ruwoy kémér me. Non diyo dob emfernowoy de sofot énda méléhu ro, brab i aféye énda méfandaén.

⁴⁵ Atin amuk i funa muwe mésala i sébaane bé sékéy me, kéléngém.

⁴⁶ Non mas na fiyo ké gédoté moy umule magufusa ségébala saén i sékéy me, bé géangéy go dob emfernowo, ruwoy de sékéyé.

⁴⁷ Atin amuk ségébala bé moto muwey funa muwe mésala, lésité. Non mas fiyo ké géahur go dob kéféguléw i Tuluse ségébala saén i moto muwe, bé géangéy go dob emfernowo ruwoy de moto mo.

⁴⁸ Non diyo dob emfernowoy de sofot énda méléhu ro, brab i aféye énda méfandaén.

⁴⁹ “Atin i aféye fédiyoén moso dob kéluhanane ségiléw bé timuse fédiyoén dob amaéne.

⁵⁰ “I timuse fiyo, non émféfiyo bé amaéne. Endob buluk mékédan i kétasik ne, éndaén i nonomé. Atin ségiléw so bé ni, i de rigoné kom fatut géiring bé timuse inok émféfiyo gom bé de étéw. Atin békén fatut sékérit gom.”

10

Fantag bé késégélake

¹ Tidéw béno, ménagéw i Jesuse tidéw Kafernaum mangéy dob sakuf i dakéle ingéd Judea brab dob difar i wayége Jordan. Atin diyo médooy de ménangéy sélimud man dob Beene. Atin ténoroén bero loo bé adat ne.

² Atin wén i de Fariseo ménangéy dob Jesuse inok téngkadé ro inok gébéreho noy békéne katabuwan. Mélaw fénénginsaa ro maro, “Aw fakay dob kitab tome ké i lagéye gélake noy bawag ne?”

³ Atin séménumbul i Jesuse mano, “Ati sugu Moisesese dob kitabe fantag bé késégélake?”

⁴ Atin séménumbul i de Fariseo maro, “Ténungkas Moisesey lagéye gémélak bé bawag ne amuk irayén i sulate bé késégélake.”

⁵ Endob ménbéréh i Jesuse dob berowe mano, “I funa Moisesese ténungkasén begom ségelak non métégas i de atur gom.

⁶ Endob dob féganayo bé kélimbage bé kéilawane, réningoy Tulusey ségétéwe lagéy brab ségétéwe libun.

⁷ Atin been i niy funay lagéye tagaké noy abay ne brab idéng ne atin sétafik bé bawag ne.

⁸ Atin i ruwowe ni gétéw waléy sébaan. Mélaw éndaén ruwo ro gétéw, éndob ségétéw saén.

⁹ Mélaw buluy fénwaléy i Tuluse sébaan, énda fakayén séfériyaséy étéwe.”

¹⁰ Atin i de kuyug Jesus, amun ménule ro ménahur ro dob lawie bero Jesuse, ménénginsa ro dob Beene fantag bé késégélake.

¹¹ Atin séménumbul mano, “Fiyon atiy lagéye gémélak bé bawag ne atin mawag man ségiyo libun, léménamfa, brab ménsala dob sunguwe bawagén.

¹² Atin amuk wén i libun génlakén i bawag ne atin mawag ségiyo lagéy, léménamfa.”

¹³ Wén i no sébaan fuweh, wén i do étéw nuwit roy de nga ro dob Jesuse inok féfiyoné no bero.

Endob i de kuyugén génlé roy de étéw ni, non marok énda fiyo no ké félugotén i Maistérowe.

¹⁴ Endob amun énggito noy réningoy de kuyugén, ménkérit i Jesuse. Atin ménbéréh dob de kuyugén mano, “Fédaya gom i de nga mangéy dob Begéne. Brab kagom alangén bero non i de étéw sémarig loo bé késarig i de ni nga, féguléwoy Tuluse bero.

¹⁵ Béréhé ku begom i toowe, buluk i késarig i ségétéwe békén loo bé késarig i ngae, énda féguléwoy Tuluse de.”

¹⁶ Tidéw béno, sénfifi noy de nga brab ténégé noy de uléw ro féfiyoné no bero.

I kawasawe étéw

¹⁷ Atin amun i ro Jesuse méntaus ro magéw, wén i ségétéwe lagéy ménséfégéta mangéy dob Jesuse brab ménlingkuwéd dob adafa nuwe. Atin ménénginsa mano, “Fiyo Maistéro, ati rigoné kuwe inok gédoté kuy umule magufusa?”

¹⁸ Séménumbul i Jesuse mano, “Sedek fédawété mo Begén fiyo? Enda i ségiyo fiyo saliyu saén bé Tuluse.

¹⁹ Gétiga moy de sugu. Kago méméléhu, kago lémamfa, kago ménakaw, kago uretén i dumo muwe bé békéne toow, kago lémfiful, brab fégadata moy boh me brab idéng me.”

²⁰ Séménumbul i lagéye ni mano, “Maistéro, i kéluhanay de ni nodoro ku tidéw féganay klohu de séna.”

²¹ Atin ténéngténg Jesuse brab ménimu de. Atin ménbéréh mano, “Sébaan i kulange beem. Ule go brab fébéleyém i kéluhanay éntingayéne kaam atin irayém i kurtae dob de méskinan. Atin

mélaw kawasa go moso dob lawayo. Tidéw béno, énggonén, odor go Begén.”

²² Amun énggélíngoooy étéwe niy ni, énggíton ménwaléy tete i fédéw ne. Atin ménagéw loo bé nan, non toow fo kawasa.

²³ Tidéw béno, i Jesuse méniling-iling dob de kuyugén brab ménbéréh dob berowe mano, “Toow fo mérégén i kéahur i de kawasa dob kéféguléw i Tuluse.”

²⁴ Atin i de kuyugén ménggaif ro bé ni bénréh Jesuse. Gido loo, féntaus Jesusey kébéréh ne mano, “Do kuyug gu, toow fo mérégén i kéahure dob kéféguléw i Tuluse.

²⁵ Mas na mélémuy kéahur i dakéle ayam dob tosong i darume bé ségétéwe étéw kawasa dob kéféguléw i Tuluse.”

²⁶ Tidéw béno, ménumanan i kégaif i de kuyugén brab ménsébéréh ro maro, “Ati mélaw i de fakay méfukas?”

²⁷ Atin ténéngténg Jesuse bero brab séménumbul mano, “Amuk dob rigonéy kéilawane saén, énda fo fakayén. Endob i Tuluse gérigono no, non fakay gérigonoy Tulusey kéluhanane.”

²⁸ Tidéw béno, ménbéréh i Pedrowe mano, “Ténagak gey i kéluhanane atin ménfuray gey Beem.”

²⁹ Atin bang Jesuse, “Béréhé ku begom i toowe, i ségétéwe témagak bé lawi ne, taloo no de dumo no sétiman idéng, taloo no do lukésén, taloo no do ngaén, taloo no fantadén inok ureté noy Fiyowe Uret fantag bé Begéne,

³⁰ gégédot toow na fo médooy bé de ni do gai. Gégédot mératuh takéf bé de lawi, brab dumo no sétiman idéng, brab do lukésén, brab do ngaén,

brab do fantadén. Atin saliyo na bé nan, gédoté noy umule magufusa dob de gai moso. Endob amuk dini séna, férasayén sabaf bé Fiyowe Uret.

³¹ Endob i de médoo do énggéétah béleewe ni, do géfuray moso. Atin i de médoo do énggéfuray béleewe, waléy do géétah moso.”

Nuret Jesusey fantage bé kéléhu ne

³² Atin i Jesuse beroy de kuyugén, amun diyo ro dob aguwone mangéy dob Jerusalem, ménagéw i Jesuse dob métah ruwe. Atin ménggaif i de kuyugén brab ménggilak i de ménfuray bero, non magéw ro mangéy dob Jerusalem. Atin i Jesuse nuwitén man i de folo bra ruwo gétéw do kuyugén, inok sébero-bero saén, brab bénréné beroy ati mérigowe moso dob Beene.

³³ Ménbéréh mano, “Fégélingo gom, mangéy tom Jerusalem. Diyo, i Begéne, sani Nga i Kéilawane, irayu dob de odoroy de fadi brab dob de témoro bé kitabe. Atin kukumé ro Begén méléhu. Tidéw béno, atéé ro Begén dob de békén Judio.

³⁴ Atin i de békén Judio, diyangkaé ro Begén, brab duraa ro Begén, brab badasé ro Begén, brab féléhué ro Begén. Endob amuk méifus i téléwe gétérésangan, tébuleu.”

I ongoté ro Santiagowe brab Juane

³⁵ Tidéw béno, i Santiagowe brab Juane, sani de nga Sebedeo, téningé roy Jesuse. Atin ménbéréh ro maro, “Maistéro, wén i ongoté keye dob Beeme rigoné mo.”

³⁶ Atin bang Jesuse, “Ati kétaya kome rigoné ku begom?”

37 Atin séménumbul ro maro, “Amuk Beem i méguléwe moso brab méсар go dob saray méguléwe, tungkasém so begey méсар dob sékulo muwe ségétéw i fingée dob kuwono muwe brab ségétéw i fingée dob biwong me.”

38 Endob ménbéréh i Jesuse dob berowe mano, “Enda gétiga kom i ongoté kome. Aw gagané kom i de émfasang mérigo dob Begéne séko? Aw gagané kom i kéléhue loo bé mérigowe dob Begéne?”

39 Atin séménumbul ro maro, “Hoo, gagané key.”

Atin bang Jesuse bero, “Toow, mérasayu fo séko toow, atin mérasay gom so. Atin féléhuénu, atin féléhuén gom so.

40 Endob békén Begén i mémilie bé ati mé sare fingé dob kuwono kuwe taloo no fingé dob biwong guwe. I de ni saran kay de étéw fénémili i Abay guwe Tulus méсар diyo.”

41 Atin i de folo gétéw dumo do kuyugén, amun énggélíngoo roy ni ongoté ro Santiagowe brab Juane, ménkérit ro bero.

42 Mélaw ténawag Jesusey kéluhana ruwe inok sélimud ro, brab ménbéréh dob berowe mano, “Gétiga kom i de étéw kun odoron, wén i atura ro bé de étéw brab méguléwon bero.

43 Endob békén loo bé niy begome. Amuk wén i ségétéw begom méuyot waléy odoron, fatut waléy sugu-suguéy kéluhanay de dumo no.

44 Atin amuk wén i ségétéw begom méuyot waléy gérotor, fatut térifantad.

45 Non fiyon i Begéne sani Nga i Kéilawane, énda ménangéyu dini inok wén i do sugu-sugué ku. Yamula ménangéyu dob duniyae ni inok waléyu sugu-

suguén brab inok iray guy umul guwe fégéfukas bé médoowe étéw dob de sala ro.”

Nuwa Jesusey langaféne

⁴⁶ Atin énggumah i ro Jesuse dob ingéde Jeriko. Atin amun méntaus ro ménagéw tidéw diyo beroy dakéle do ménlimud étéw, ténaraa roy ségétéwe étéw langafén ménsar dob doror i aguwone mongot limus. I dawét ne Bartimeo, nga Timeo.

⁴⁷ Atin amun énggélíngoo noy Been i Jesuse tidéw Nasaret témara, téménawag métanug mano, “Jesus, séfu Datu Dabid, fégédaw go begén!”

⁴⁸ Médooy de étéw génlé ro maro, “Kago selekén!” Endob taus so mékes toow na fo métanug mano, “Séfu Datu Dabid, fégédaw go begén!”

⁴⁹ Atin téménrén i Jesuse brab ménbéréh mano, “Tawag gom i étéwa nan.”

Mélaw ménbéréh ro dob langaféne ni maro, “Oror go! Tindég go non tawagé Jesuse beem.”

⁵⁰ Mélaw kenda noy géruwowe lafin bé kégal ne brab ménagayas téménindég brab ménagéw mangéy dob Jesuse.

⁵¹ Atin fénénginsaa Jesuse mano, “Ati kétaya muwe rioné ku dob beeme?”

Séménumbul i langaféne ni mano, “Maistéro, méuyotu ké gégitowu damén.”

⁵² Atin ménbéréh i Jesus mano, “I kéféginugut mey funa muwe ménadi-adi. Na, ule gon.” Sonom béno, énggégito nén i lagéye ni, atin ménfuray bé Jesuse dob aguwone.

11

I kéahur Jesuse dob Jerusalem

¹ Amun i Jesuse brab de kuyugén gédét ron dob ingéde Jerusalem, énggégumah ro dob sébaane tuduk féndawét Olibo, gédét dob de ingéd féndawét Betfage brab Betania. Atin sénugu Jesusey ruwowe gétéw bé de kuyugén inok métah ro magéw.

² Atin ménbéréh dob berowe mano, “Taus gom agéw mangéy dob nan ingéd gésaréwo kom. Buluk gégumah gom diyo, gito gom i natiwe kuda nikét, énda sénay énggékuda de. Ukoh gom brab uwit gom dini.

³ Buluk wén i ménginsa dob begome, ‘Sedek rigoné kom i ni?’ béréh gom de, ‘Kailangay Kadna tome, atin féséfuleén so magad.’ ”

⁴ Mélaw ménagéw ro brab énggito roy natiwe ni kuda dob no ingéd, diyo dob aguwone nikét dob béngaway sébaane lawi. Amun nukoh ron,

⁵ i de étéw diyo ménénginsa ro maro, “Sedek ukohé kom i kudaa nan?”

⁶ Atin séménumbul ro loo bé kébéreh Jesuse de bero. Mélaw féngagéw i de étéw bero muwit bé natiwe ni kuda.

⁷ Atin nuwit ro mangéy dob Jesuse. Brab namféno ro bé de kégal ro. Atin kénudaa Jesuse.

⁸ Atin médooy de étéw bénékah roy de dumo bé de kégal ro dob aguwu Jesuse féngito roy kébasana ruwe de. Atin wén soy de étéw bénékah roy de daun kénléng ro dob de kayéw dob de safad.

⁹ Atin i de méntah do étéw brab de ménfuray, ménkes ro maro, “Dayéwé tom i Tuluse! Féfiyonéy Tuluse damén i ni étéw gégumah tidéw dob Kadnane.

¹⁰ Féfiyonéy Tuluse damén i kénénguléw ne émfétaus bé kénénguléw i séfu tome Datu Dabid.

Dayéwé tom i Tuluse!”

¹¹ Atin méntaus i ro Jesuse mangéy Jerusalem. Amun énggumah ro diyo, ménangéy i Jesuse dob lawi i Tuluse. Atin amun énggilidén ténéngtégén i kéluhanay de languntaman diyo, ménsut atin ménséfule mangéy Betania beroy de folo bra ruwo gétéw kuyugén, non témégénén.

¹² Atin dob sébaane de fuweh, bé lala ruwe magéw tidéw Betania mangéy Jerusalem, mélayaf i Jesuse.

¹³ Atin énggékulaya no tidéw mérayu i kayéwe féndawét igos méramfung i dau nuwe. Mélaw nangéyén lénangu kinok wén i onokén. Endob amun énggumah, énda i ségiyo énggito no saliyu bé de dau no, non békén séna gaiy no do kayéw igos mégonok.

¹⁴ Atin ménbéréh dob ni kayéw mano, “Tidéw béleewe ni, éndaén i géama bé onok me féruman.” Atin énggélangooy de kuyugén.

Dénédel Jesusey de démagang dob lawi i Tuluse

¹⁵ Amun énggumah i ro Jesuse dob Jerusalem, méntaus so dob lawi i Tuluse. Amun ménahur, dénédelén i de étéw démagang brab do méléy-méléy diyo. Atin bénluweén i de ahayay de lémuluk kurta brab ténuwarén i de saray de émfébéléy do fégetulak do marafati.

¹⁶ Atin énda fédayaé no de ké wén i étéw muwit do éntingayén témara dob fésayaway lawi i Tuluse ni.

¹⁷ Atin ténoroén i de étéw mano, “Ménsulat dob Ménsulate Kébéréh i Tuluse mano, ‘I lawi guwe, fédawétén lawi gonon démasal kay kéluhanay de étéw.’ Endob féwaléy gom lawi i de ménakaw.”

18 Atin i de odoroy de fadi brab de témoro bé kitabe énggélíngoo roy ni. Mélaw sénalikél roy fiyowe kéféléhu ro de. Non ménggilak ro bé Jesuse non ménggaif i de ni médoó do étéw bé kétoro ne.

19 Atin amun sémingkufén, méntékédan i Jesuse brab de kuyugén tidéw dob Jerusalem.

20 Atin bé géfuwéne de, bé lala ruwe magéw dob aguwone, énggito roy kayéwo no féndawét igos ménggangu taman dob de darirén.

21 Atin i Pedrowe, énggétédémo noy ati ménrigowe. Mélaw ménbéréh dob Jesuse mano, “Maistéro, téngténgém. I kayéwo diyo fénémulaém, ménggangu.”

22 Atin bang Jesuse, “Sarig gom dob Tulusé.

23 Béréhé ku begom i toowe, fiyon udenén méréhon bé tuduke ni mano, ‘Angéy go dob dogote’, atin énda ruwo-ruwoy fédéw ne, éndob méginugut bé kébéréh ne méagéwon, méagéwon ba.

24 Mélaw béréhé ku begom, fiyon udenén ongoté kom ké démasal gom, féginugut gom bé gédoté kom, atin gédoté kom ba.

25 Atin amuk démasal gom, fésagada kom i étéwe ménsala dob begome, inok i Abay gome Tulus fésagada no soy de sala gom.

26 Non amuk énda fésagada kom i de dumo gom, i Abay gome dob lawayo, énda so mon fésagada no begom bé de sala gom.”

27 Atin ménséfule man i ro Jesuse dob Jerusalem. Atin amun diyo séménugud i Jesuse dob lawi i Tulusé, i de odoroy de fadi brab de témoro bé kitabe brab de odoroy de Judio, ménfégedét ro dob Jesuse.

28 Atin fénénginsaa ro maro, “Béréhém begey ké ati atura muwe rémigo bé de ni? Ati méniraye Beem kuwagib?”

29 Sénumbulo Jesuse bero mano, “Sémuliu ménginsa dob begome. Amuk sénumbul gom, sénumbulu so ké ati tidéwoy kuwagib guwe rémigo bé de ni.

30 Béréh gom Begén, ati séménugue bé Juane inok mautis, Tulus loo ké étéw saén?”

31 Atin i de odoroy de Judio séédél ro maro, “Amuk béréhé tom ‘Tidéw dob Tulse’, fénginsaa no betom ké sedek énda fénéngintoowo tom i Juane.

32 Endob buluk béréhé tom, “Tidéw dob étéwe’, mékérít i de étéw betom.” Non mégilak ro bé de étéw non féngintoowoy de étéw i Juane sénarigoy Tulse muret bé kébéréh ne.

33 Mélaw séménumbul ro dob Jesuse maro, “Enda gétiga key de.”

Mélaw bénréh Jesuse mano, “Enda so béréhé ku de begom ké ati ménirayane Begén kuwagib rémigo bé de ni rigoné ku.”

12

I binuwayae fantag bé de tete témalima

1 Tidéw béno, téménoro man i Jesuse binuwaya. Ménbéréh mano, “Wén i ségétéwe étéw wén i safadén nohoko no do ubas. Atin bénunsudo no kayéw fénggélangkatén de lémiwét, brab kéménalut fédéngon bé fégékérése bé wayég i de onokén. Brab réménigo tambala. Tidéw béno, féntalimaén bé de ségiyo étéw, brab ménagéw mangéy dob mérayue ingéd.

² Amun énggégumah i gaiy kékétéwe de, séménugu ségétéw sugu-sugué no inok gédoté noy kaane de baad bé de onokén.

³ Endob i de témalima bé ni safad génamak ro brab lénubag roy ni sugu-suguén. Brab fénule ro énda i suwaréw nuwitén.

⁴ Tidéw béno, i gefee bé safade sénugu non man i géruwowe sugu-sugué no. Endob i de témalima bé safad ne, fénali roy uléw ne brab fénémala ro.

⁵ Tidéw béno, i gefee sénugu non man i gétéléwe sugu-sugué no. Endob i de témalima bé safad ne, fénléhu ro. Loo so bé noy kérigo ruwe bé de médoo do sugu-suguéy gefee bé safade ni. Wén i do lénubag ro de, wén soy dob fénléhu ro de.

⁶ Tidéw béno, i gefee bé ni safad, wén nay ségétéwe sénuguén, sani kénimuo nuwe ngaén lagéy. Mélaw sénuguén mangéy dob berowe non fénggitungén mano, ‘Fégadata roy nga guwe.’

⁷ Endob amun énggitoy de témalima bé safad ne, ménsébéréh-béréh ro maro, ‘Been i niy nga i gefee bé ni safad. Féléhu tom inok gékatom i ni safad.’

⁸ Mélaw génamak ro atin fénléhu ro, brab nibér ro dob liyuy safade ni.”

⁹ Atin féntaus Jesusey kébéréh ne mano, “Ati rignonéy gefee bé safade ni dob de ni téménalima bé safad ne? Angéyé no féléhuén bero. Brab irayén man dob ségiyowe témalima.

¹⁰ Aw énggébasana kom i ni Ménsulat Kébéréh i Tuluse mano, ‘I batéwe nikaay de réménigo bé lawie, been i ménwaléye toow na fo balilaga fiyo batéw.

¹¹ I ni rénigoy Kadnane ula-ula, atin mégaif tom de.’ ”

12 Atin i de odoroy de Judio, ténulama ro kénéfo i Jesuse non énggébéla dob berowey ni binuwaya. Endob énda fakayén non mégilak ro bé de médo do étéw. Mélaw ténagak roy Jesuse brab ménagéw ro.

Fantag bé buwise

13 Tidéw béno, i de odoroy de Judio sénugu roy de Fariseo brab de kuyug Herod mangéy dob Jesuse inok téngkadé ro émbéréh bé békéne katabuwan.

14 Mélaw ménagéy ro dob Jesuse ménginsa maro, “Maistéro, gétiga key toow i kétoro me. Brab métintu go, énda i isu ramigo mo bé de étéw. Endob toroé moy toowe fantag bé kétayay Tuluse toow. Mélaw béréhém begey, aw fatut ba mayad gey buwis dob Sesare sani datue dob Roma taloo no énda?”

15 Endob énggétiga Jesusey akar ruwe, mélaw bénréhén bero mano, “Sedek férudio kom Begén? Uwitonu sélafin félatih, brab féténgténg gom Begén.”

16 Amun niraya ro de, ménénginsa i Jesuse mano, “Ati gefee dawét brab falas gito gom dob nan?”

Séménumbul ro maro, “Ka Sesar.”

17 Tidéw béno, bénréh Jesuse mano, “Iray gom dob Sesarey ka Sesare. Atin iray gom dob Tulusey kay Tuluse.” Atin toow ro fo ménggaif bé kébéreh Jesuse ni.

Fantag bé kétébulee

18 Atin wén i de Saduseo ménagéy ro dob Jesuse. I de Saduseo do étéw énda méngintoow ro bé kéfétébule i Tuluse bé de étéw moso.

19 Atin ménénginsa ro dob Jesuse maro, “Maistéro, sénulat Moisesese betom i kukumane bé

buluk i ofo i étéwe ménléhu, brab énggéfédo noy bawag ne, énda i nga ro, fatut bawagéy tuwaréy ne inok wén i séfu i ni étéw bé tuwaréy ne.

²⁰ Ufama, wén i fitéw gétéw sétuwaréy falan lagéy. Brab i ofoe de ménawag. Tidéw béno, ménléhu énda i nga ro.

²¹ Tidéw béno, i géruwowe de bénawagén soy bawage fénled i ofo ne. Atin ménléhu so énda soy nga ro. Ségiléw soy ménrigowe dob gétéléwo ruwe.

²² Atin ségiléw so dob kéluhana ruwe. I fitéwo no gétéw énggébawaga roy ni libun éndob ménléhu ro kéluhanan énda i nga ro. Tidéw béno, ménléhu soy ni libun.

²³ Mélaw bé gaiy kétébule i kéluhanay de étéw moso, ati isuwe bawag i ni libun bé ni fitéw gétéw sétiman idéng? Non énggébawaga no bero kéluhanan bé méuyag ro de séna?"

²⁴ Séménambul i Jesuse mano, "Toow fo békén katabuwan i kéfégitung goma nan, non énda gétiga kom i de Ménsulat Kébéréh i Tuluse taloo noy barakat ne.

²⁵ Non amuk tébule i de étéw, éndaén sébawag ro. Non ségiléw ro bé de télaki diyo dob lawayo.

²⁶ Atin i fantage bé kétébulee, aw énda énggébasana kom de dob librowe sénulat Moisesse fantag bé mérinoe kayéw? Non diyo ménsulat i bénréh i Tuluse dob Moisesse mano, 'Bégén i Tuluse féngadafé Abrahame, Isake, brab Jakobe.'

²⁷ I atag i ni, i Tuluse féngadaféy de méuyag étéw, békén do ménléhu. Mélaw tintu békén katabuwan i kéfégitung gome."

I toowe na fo gérotor sugu

28 Diyo soy ségétéwe témoro bé kitabe brab énggélíngoo noy de ni do étéw séédél bé Jesuse. Atin amun énggétiga noy toow fo fiyoy késumbulo Jesuse bé de Saduseo, ménfégedét dob Jesuse brab ménénginsa mano, “Ati isuwe bé de sugu dob kitabe toow na fo mélaga?”

29 Atin séménumbul i Jesuse mano, “Ay niy toowe na fo mélaga sugu: ‘Fégélingo gom do Judio, i Kadna kome Tulus sébaan saén.

30 Féimu go bé Kadnane Tulusém bé kéluhanay fédéw me, brab bé kéluhanay kamatu me, brab bé kéluhanay itunga muwe, brab bé kéluhanay bagér me.’

31 Atin ay niy géruwowe sugu: ‘Féimu go bé de dumo mo ringon so bé kéimu me bé kaame lowoh.’ Enda i ségiyo sugu gérotor na bé de ni.”

32 Atin ménbéréh i témoroe bé kitabe dob Jesuse mano, “Fiyoy kébéréh ma nan, Maistéro. Toow i no bénréhém sébaan saén i Tuluse brab énda i ségiyo saliyo bé Beene.

33 Atin fatut féimu tom bé Tuluse bé kéluhanay fédéw tome, brab bé kéluhanay itunga tome, brab bé kéluhanay bagér tome, brab fatut féimu tom bé de dumo tom ringon so bé kéimu tome bé de katome lowoh. Toow na mélaga i de ni ruwo sugu bé kéluhanay ténuwége ténulak do ayam brab do nirayén dob Tuluse.”

34 Atin énggétiga Jesusey fiyoy késumbul i ni lagéy. Mélaw ménbéréh dob ni lagéy mano, “Magad saén i kéféguléwoy Tuluse beem.” Atin tidéw béno, énda nay ségétéw ménbaraw ménénginsa dob Beene.

35 Amun téménoro i Jesuse dob lawi i Tuluse, ménénginsa mano, “Ati kéfanu-fanu nuwe ké béréh

i de témoro bé kitabey Kristowe séfu Dabid saén?

³⁶ Non fénbéréh i Rémogor i Tuluse bé Dabide mano, ‘I Kadnane ménbéréh dob Kadna kuwe, sar go dob kuwono kuwe, taman témabanu bé de sébanil Beem.’ ”

³⁷ Atin féntaus Jesusey kébéréh ne mano, “Amuk féndawét Dabidey Kristowe ‘Kadnan’, ati kéfanufanu Kristowe séfu Dabide saén?”

Atin i dakéle ménlimud do étéw ménoror ro mégélingo bé kétoro Jesuse.

³⁸ Atin ténoroén bero mano, “Ingat gom bé de témoro bé kitabe non méuyot ro sugud-sugud bé de toow fo fiyo kégal ro, brab méuyot ro fégadatan ségifaén dob de fadiyan.

³⁹ Brab méuyot ro mésar dob de fiyo saran dob de lawi féngadafan brab dob de kanduli.

⁴⁰ Endob lafisé roy de libun baléw inok afasé roy de lawi ro. Tidéw béno, démasal ro bé de métaah kédasal dob téngaangay de étéw non marok médirung i de ni tete rigoné ro. Endob i ni do étéw toow na fo gétimal ké mékukum ro moso.”

⁴¹ Wén i no sébaan fuweh, amun diyo i Jesuse dob lawi i Tuluse, ménsar gédét dob ahurone kurta. Atin ténéngténgén i de étéw lémauwu bé kurta ruwe. Médooy de kawasa do étéw léménawu ro médooy kurta.

⁴² Tidéw béno, énggito no soy ségétéwe libun baléw méskinan. Enggumah i ni baléw brab méniray saén ruwo lafin furo kurta tintu énda balilagaén.

⁴³ Atin i Jesuse ténawagén i de kuyugén mangéy dob Beene, brab mano bero, “Béréhé ku begom i toowe, i ni méskinan libun baléw maak mas

na médooy niray ne bé kéluhanay de dumo étéw kawasa.

⁴⁴ Non i de ni étéw do kawasa, méniray ro saén kloh tidéw dob de médooy kurta ro. Endob i ni baléw éntéyén i kéluhanay kurta ne fégefaguyagén.”

13

Fantag bé tamfaday duniyae

¹ I lala Jesuse mésut tidéw dob lawi i Tuluse, i ségétéwe bé de kuyugén ménbéréh dob Beene mano, “Téngténgém, Maistéro. Toow fo dakél i de ni batéw fénggérigo bé de lawi i Tuluse ni, mélaw toow fo fiyoy de ni lawi.”

² Endob ménbéréh i Jesuse mano, “I de dakél ni do lawi, gégumah mosoy gaiwe i kéluhanane gito gom mébinasa. Brab fiyon i de batéw fénggérigo de, émbéragar ro.”

³ Atin amun diyo i ro Jesuse ménsar dob Tuduke Olibo, dob gatagay lawi i Tuluse, fénénginsaa ro Pedrowe brab Santiagowe brab Juane brab Andrese sébero-bero saén.

⁴ Ménénginsa ro dob Jesuse maro, “Kédiron mérigoy de ni, sani kébinasay lawi i Tuluse? Brab ati fégelolonone de bé ni gai ké gédétén gégumah?”

⁵ Atin séménumbul i Jesuse mano, “Ingat gom inok énda i méfagakaran begom.

⁶ Non médooy mosoy de étéw gégumah usaré roy dawét guwe, brab émbéréh ro maro, ‘Bégénéy Kristowe’. Atin médooy de géfagakara ro.

⁷ Atin kagom mégilak ké gélingoo kom i de sétiboh brab fantag bé de gira. I kéluhanay de ni mériigo, éndob békén sénay niy tamana nuwe.

⁸ I de ségiyo ingéd sétiboh ro bé de ségiyo ingéd. Brab i de ségiyo sakuf fangangaturan sétiboh ro bé de ségiyo. Atin wén mosoy do luba dob de médoos do gonon, brab lénggob. I de ni mérigo ségiléw bé ségétéwe obor libun kéararan non been sénay niy féganayay rasay ne.

⁹ “Endob ingat gom, non kéfoén gom moso brab uwitén gom dob adafay de kémukum. Atin mébadas gom moso dob de lawi féngadafan kay de Judio. Brab uwitén gom dob adafay de datu brab do méguléw inok kukumén gom sabaf begom i do kuyug gu. Endob been i niy gaiy kéuret gome bé Fiyowe Uret dob berowe.

¹⁰ Atin bé énda séna gégumah i tamanane, i Fiyowe Uret kailangan uretén na métah dob kéluhanay ingéde.

¹¹ Atin amuk kéfoé ro begom brab uwitén gom dob adafay kémukume, kagom émbuku fantag bé atiy késumbul gome. Non amuk diyo gomén, béréh gom saén i atiy iraye dob begome fatut késumbul gom. Non i kébéréh gome bé béno, békén tidéw dob de itunga kom. Yamula fébéréh i Rémogor i Tuluse begom.

¹² Atin bé béno, wén i do étéw iray roy de dumo ro sétiman idéng inok féléhuén. Loo so bé niy rigonéy de lukés, féféléhu roy de nga ro. Loo soy de nga féféléhu roy de lukés ro.

¹³ Atin i kéluhanay de étéw mérarék begom sabaf bé kéunur gome Begén, éndob ati fédaydaye munur taman dob tamfadane, beeney méfukase.

¹⁴ “Atin gito gom i ‘Mékésirang-sirange Surga’ diyo dob mékétéfuwe gonon békén fatut gonon.

(Fégésobut i masawe.) Amuk mérigoy ni, i de étéw bati dob Judea, fatut ro méraréy dob de tuduk.

¹⁵ Atin bé béno, i étéwe diyoén dob liyuy lawi ne, éndaén fatutén séminggula bé urase mahur dob lawie inok uwité noy de tamukén.

¹⁶ Atin bé béno, i étéwe diyo dob safad ne, éndaén fatutén mule inok angéyé noy géruwowe lafin kégalén.

¹⁷ Bé do no do gai, toow fo mékégedaw-gédaw i de libun obor brab de libun mériton.

¹⁸ Dasala kom inok énda mérigoy de ni dob gaiwe mélégénéy.

¹⁹ Non bé no do gai, toow na fo gétimal i kérasay i de étéw, sani kérasaye énda sénay énggéagéw de tidéw féganay bé kélimbag i Tuluse bé duniyae taman so béleewe ni. Atin énda na moso i géréféng de.

²⁰ Atin amuk énda féfokoéy Kadnaney do no gai, énda nay kélawan méuyag. Endob sabaf bé de fénémilién do étéwén, féfokoé noy do no gai.

²¹ “Atin amuk wén i émbéréh dob begome mano, ‘Téngténg gom, ay niy Kristowe!’ look ‘Téngténg gom, ay diyoo!’ kagom unuron de.

²² Non wén i do tugién do étéw gégumah brab béréhé ro bero kun i Kristowe taloo no sarigoy Tuluse. Atin gérigo ro do mékégaif brab do tanda, inok fégakara roy de fénémili i Tuluse do étéw ké fakay.

²³ Mélaw ingat gom. Bénréh gun begom i kéluhanay de ni bé énda séna mérijo no.

²⁴ “Bé do no gai moso, amuk gilid i dakéle ni késélibug, waléy délémon i térésange brab éndaén réméndaw i térésang kélungonone.

²⁵ Atin i de gitooon médagdag ro tidéw dob lawayo, brab i de éntingayén dob lawayo mékuyung.

²⁶ Tidéw béno, i Nga i Kéilawane, sani Begéne, téfégitowu tidéw dob lawayo dob de rawén toow fo barakatan brab réméndaw.

²⁷ Atin sugué kuy de télaki gu mangéy dob séngae gonon dob duniyae ni. Atin séfélimudé kuy de fénémili i Tuluse do étéw tidéw dob tamanay fantade brab dob lawayo.”

²⁸ Tidéw béno, nuret Jesuse beroy ni binuwaya mano, “Fégitung gom i de kayéw. Dini dob betome ni, sonom lémbud i de fongoy kayéwe brab émféantu daun, gétiga kom gédétén i basa médufe.

²⁹ Loo so bé ni amuk gito gom i de ni bénréh gu bé gétahe mérigo, gétiga kom gédétén i késéfule guwe.

³⁰ Béréhé ku begom i toowe, i de étéw méuyag béni, énda méléhu ro taman mérigoy de ni.

³¹ I lawaye brab fantade méalfa, éndob i kébéréh guwe énda méalfaén.

³² “Endob i gaiwe mérigoy de ni, énda i gétigan de, fiyon foy de télaki dob lawayo, fiyon i Begéne, sani Nga i Tuluse. I Abaye Tulus saén i gétigane de.

³³ Ingat gom, brab tulik gom, non énda gétiga kom de ké kédiron i kégumah i ni gai.

³⁴ Ségiléw bé ségétéwe ménagéw tidéw dob lawi ne mangéy dob ségiyowe ingéd. Atin sénarigén i lawi ne dob de sugu-sugué no. Mélaw wén i galbék fatut rignonéy de sugu-sugué no. Atin bénréhén dob sugu-sugué nuwe dob bégawane mantay brab békén fidong.

³⁵ Mélaw ingat gom, non énda gétiga kom i gaiwe séfuleu, ségiléw bé de sugu-suguén énda gétiga roy

gaiwe séfule i gefee bé lawie, ké témégén, look kérara kélungonon, look ukoro i de manok, look géfuwén.

³⁶ Kinok métécow i kégumah ne atin gito no bero fidong. Enda fatut mérigo no dob begome.

³⁷ Mélaw béréhé ku begom brab dob de kéluhanay de étéw so: Tulik gom.”

14

¹ Bé béno gai, ruwo séden gétérésangan i méifuse tidéw béno gégumah i kékanduli i de Judio féndawét “Témara”. Bé no kanduli, amae roy fane énda i fénggéféeruk de. Atin i de odoroy de fadi brab de témoro bé kitabe séléde roy ati kékéfo ruwe bé Jesuse brab féléhué ro. Endob méuyot ro de rémigo ké énda gétigay de ségiyo de étéw.

² Ménsébéréh ro maro, “Enda fakayén ké rigoné tom ké kanduli tom, kinok mésélibug i de étéw.”

³ Wén i no sébaan fuweh, diyo i Jesuse dob Betania dob lawi i ségétéwe lagéy féndawét Simon. I ni lagéy ménadi-adi bé déruune fémute. Amun mama ro, énggumah i ségétéwe libun nuwitén i fiyowe katiya ménféno bé mamute nor toow fo balilaga féndawét nardo. Atin ménfégedét dob Jesuse brab rénébeén i reer i katiyae ni atin lénukaén i nore ni dob uléw Jesuse.

⁴ Atin i de dumo bé de étéw diyo, amun énggito roy ni, ménkérit ro brab ménsébéréh ro maro, “Sedek séninggula saén i nan fégeféamut?”

⁵ Non amuk fénbéléy damén i nan nor, wén i médoó kurta gédotén de brab iray damén dob de méskinan.” Atin nugar roy ni libun.

⁶ Endob ménbéréh i Jesuse mano, “Fédaya gom i ni libun. Sedek dowoyé kom? Toow fo fiyoy ni rénigo no dob Begéne.

⁷ Démoyun gom gésébegom i de méskinan, atin fakay gom témabang bero dob gaiwe kétaya kom. Endob i Begéne, éndaén mérugayu bati dini dob begome.

⁸ I ni libun, rénigo noy gagané nuwe. Lénulawa no fégeféamut i lowoh guwe inok métafayan i kélébéngé Begén.

⁹ Béréhé ku begom i toowe, fiyon udenén gonon dob duniyae uretén i Fiyowe Uret, i rénigo nuwe dob Begéne méuret so funa no métédém.”

I rénigo Judase

¹⁰ Tidéw béno, i Judas Iskariote, sani ségétéwe bé de folo bra ruwo kuyug Jesuse, ménangéy dob de odoroy de fadi inok sébéréh bero bé ati kékékéfoe bé Jesuse dob berowe.

¹¹ Atin toow ro de fo ménoror, brab fénasada ro iraya ro kurta i Judase. Mélaw sénlédén i fiyowe gai kékéfo de.

¹² Dob sunguwe gai bé kandulie féndawét “Témara” taloo no “Kéama bé Fane Enda i Fénggéféérük de”, bé béno gai fatut ro sémumbali nati bili-bili fégékanduli ro. Mélaw i de kuyugén ménénginsa ro dob Jesuse maro, “Hon i gonone kétaya mo tafayé key i amaé muwe bé ni kanduli “Témara?””

¹³ Tidéw béno, sénugu Jesusey ruwowe bé de kuyugén mano, “Agéw gom mangéy Jerusalem. Diyo wén i ségétéwe lagéy ménuwit ségébinangga wayég gébalaka no begom. Furay gom de.

14 Atin amuk mahur dob lawie, ahur gom so. Brab béréh gom dob gefee bé lawie makom, ‘Méuyot i Maistérowe de ké gétiga no hon i sibéye de gono no mama beroy de kuyugén bé ni kékanduli.’

15 Atin i gefee bé lawie toroé no begom i dakéle sibéy wén i do ténafay do kasangkafan dob rotor i lawie. Diyo tafay gom i kéluhanay amaé tome.”

16 Tidéw béno, ménagéw i de ruwo ni gétéw do kuyugén brab ménahur ro dob Jerusalem. Atin énggito roy kéluhanane loo bé kébéréh Jesuse de bero. Tidéw béno, ténafay roy de amaé ro kay kandulie “Témara”.

17 Atin amun sémingkufén, énggumah diyo i Jesuse beroy de folo bra ruwo gétéw kuyugén.

18 Amun ménsar ro mama dob doror i ahayane, ménbéréh i Jesuse mano, “Béréhé ku begom i toowe, wén sékoy ségétéw begom émfékéfo Begén, sani ségétéwe séréngan Begén mama.”

19 Tidéw béno, ménwaléy tete i fédéw i de kuyugén. Atin ménsétundug-tundug i séngae ségétéw bero ménénginsa dob Jesuse mano, “Békén begén, hay?”

20 Atin sénumbulo Jesuse bero mano, “I beene ségétéw begom do folo bra ruwo gétéw kuyug gu, sani ségétéwe begom séréngan Begén mérém bé fa nuwe dob biléwe.

21 I Begéne, sani Nga i Kéilawane, méléhuu loo bé Ménsulate Kébéréh i Tuluse fantag bé Begéne. Endob toow fo mékégedaw-gédaw i étéwe ni émfékéfo Begén. I nan étéw, mas na fiyo dob beene ké énda damén ménumahén, non mékukum fo toow.”

I kéama i Kadnane

²² Atin bé lala ruwe mama, éndot Jesusey fane, brab ménfésalamat dob Tuluse, brab sénkébeng-kébengén, brab sénaarén dob de kuyugén. Atin ménbéréh mano, “Ay niy fane. Been i lowoh guwe. Ama gom.”

²³ Tidéw béno, éndotén i tabue, brab ménfésalamat dob Tuluse, brab nirayén bero. Atin kéluhana ro méniném de.

²⁴ Atin ménbéréh i Jesuse mano, “I ni arak, been i dara guwe réménanas sabaf bé médoowe étéw. Been i niy tanda i fasad i Tuluse bé de étéwén.

²⁵ Béréhé ku begom i toowe, éndaén minému arak taman géinému mantu arak dob gaiwe féguléwoy Tulusey de étéwén.”

²⁶ Tidéw béno, kéménanta ro sébaan kanta démayéw bé Tuluse. Tidéw béno, ménagéw ro mangéy dob tuduke Olibo.

Nuret Jesusey fantage bé Pedrowe

²⁷ Atin bang Jesuse dob de kuyugén, “I kéluhana kome méraréy séko tagaké kom Begén. Non wén i Ménsulate Kébéréh i Tuluse mano, ‘Féléhué kuy témalimae bé de bili-bili, atin mélaw mésébéragar i de bili-bili.’ ”

²⁸ Atin féntaus Jesusey kébéreh ne mano, “Endob amuk tébuleu, métahu magéw begom mangéy dob Galilea.”

²⁹ Atin bang Pedrowe, “Enda fo tagaké ku Beem, fiyon fo ké i kéluhanay de ségiyo kuyugém méraréy ro tagaké ro Beem.”

³⁰ Endob ménbéréh i Jesuse dob Pedrowe mano, “Béréhé ku beem i toowe, bé ni kélungonon, bé énda séna ukoro i férufete ruwo gule, dirungé mo Begén téléw gule bé énda gélolo mo Begén.”

³¹ Atin ménbéréh man i Pedrowe toow na fo méégét mano, “Fiyon fo ké géodoru Beem méléhu, énda dirungé ku Beem.” Atin i kéluhanay de dumo no do kuyug ménbéréh loo bé nan dob Jesuse.

³² Tidéw béno, ménagéw i ro Jesuse dob gonone féndawét Getsemani. Amun énggumah ro, ménbéréh i Jesuse dob de kuyugén mano, “Sar gom dob ni bé lala guwe démasal.”

³³ Tidéw béno, nuwit Jesusey ro Pedrowe, Santiagowe, brab Juane, atin méntaus ro magéw kloh. Atin ménwaléy toow fo tete i fédéw Jesuse brab ménbuku.

³⁴ Atin ménbéréh dob de ni téléw kuyugén mano, “I fédéw guwe toow fo ménbuku taman toow fo démawét. Bati gom dini, brab tulik gom.”

³⁵ Tidéw béno, ménférayu dob berowe gumaha témabar. Atin méntéléngkéb dob fantade brab déménasal mongot bé amuk fakay saén, énda damén mérigoy ni kérasay dob Beene.

³⁶ Déménasal mano, “Abay, fakay gérigono moy kéluhanane. Mélaw kago fédayaén Begén mérasay séko. Endob i kaame kétayan i mérigowe damén, békén i kagéne kétayan.”

³⁷ Tidéw béno, ménséfule mangéy dob de téléw ni gétéw kuyugén, atin énggito no bero énggéfidong. Atin ménbéréh dob Simon Pedrowe mano, “Simon, géfidong go? Aw énda wayo gétulik go fiyon ségéuras saén?”

³⁸ Atin ménbéréh dob berowe téléw gétéw mano, “Tulik gom, brab dasal gom inok énda métukawan gom. Méuyot gom rémigo bé kétaya kuwe, éndob mélubay i de lowoh gom, brab magad géfélis bé de sugu gu.”

39 Tidéw béno, ménagéw man i Jesuse, brab déménasal so loo bé énggétahe de.

40 Tidéw béno, ménséfule man, brab énggito no bero énggéfidong man, non toow ro fo manat. Atin énda gétiga roy ati fiyowe kébéreh ro dob Jesuse.

41 Atin ménagéw man i Jesuse atin énda mérugayén tidéw béno, ménséfule dob gétéléw ne gule, brab ménbéreh dob berowe mano, “Aw tafay gom séna fidong brab témérén? Na, énggumahén i urase. Téngténg gom, i Nga i Kéilawane, sani Begéne fékéfo dob de ménsala étéw.

42 Na tek gom, magéw tomén. Téngténg gom, ay nan nén géngumah i émfékéfoe Begén.”

I kékéfoe bé Jesuse

43 Amun émbéreh sénay Jesuse, énggégumah i Judase, sani ségétéwe bé de folo bra ruwo gétéw kuyugén. Atin ménodor i de médoos do étéw sénugu i de odoroy de fadi brab de témoro bé kitabe brab de odoroy de Judio. Ménuwit ro do sundang brab do bastun.

44 Atin i ménfékéfoe de, sani Judase, bé gétahe niraya noy de étéw fégétigana ro de non bénrehén bero mano, “I étéwe aréké ku, been i no. Kéfo gom brab toow gom fo bantayan bé lala gome de muwit.”

45 Mélaw amun énggégumah i Judase, ménfégédét dob Jesuse brab ménbéreh mano, “Maistéro.” Atin narékén.

46 Mélaw i de étéw kénéfo roy Jesuse.

47 Endob i ségétéwe bé de kuyug Jesus diyo, rénau noy sundang ne brab ténibohén i riféy gérotore fadi brab ménsilaf i ségébalae bé kélingo ne.

⁴⁸ Tidéw béno, ménbéréh i Jesuse dob de kéméfo de mano, “Sedek ménuwit gom do sundang brab do bastun, maak ségétéwu tulisan kéfoé kom?”

⁴⁹ Sénga fuweh diyou dob lawi i Tuluse témoro. Diyo gom so, éndob énda kénéfo gom Begén. Endob mérigoy ni inok métuman i Ménsulate Kébéréh i Tuluse.”

⁵⁰ Tidéw béno, i kéluhanay de kuyugén ténagak roy Jesuse brab ménraréy ro.

⁵¹ Wén i ségétéwe kénogo lagéy ménfuray bé Jesuse. I ni kénogo lagéy énda i kégalén, ménggélomot saén mut. Atin ténlama ro so kénéfo.

⁵² Endob ménraréy ménfélawas non énggétagaka noy mut ne bé kéfagayas ne.

I kékukume bé Jesuse

⁵³ Tidéw béno, nuwit roy Jesuse dob lawi i gérotore fadi. Diyo ménlimud i kéluhanay de odoroy de fadi brab de odoroy de Judio brab de témoro bé kitabe.

⁵⁴ Atin ménfuray i Pedrowe éndob ménférayu kloh. Brab ménahur dob fésayaway lawi i gérotore ni fadi. Diyo ménsar beroy de guwardiya géliwét dob aféye télagang ro.

⁵⁵ Atin i de odoroy de fadi brab kéluhanay de kénéféwan, salkélé roy gétimale kétébo ro bé Jesuse inok wén i funa ro de méméléhu, éndob énda gérigono ro de.

⁵⁶ Médooy de tugién do étéw téménébo bé Jesuse bé békéne toow, éndob i de kébéréh ro énda géséodorén.

⁵⁷ Tidéw béno, wén i do téménindég émbéréh bé ni tugién kétébo maro,

58 “Enggélíngoo key i kébéréh ne mano, ‘Binasané kuy lawi i Tuluse ni réningoy de kéilawan, brab amuk méifus i téléwe gétérésangan, rémigowu man ségiyo lawi i Tuluse békén réningoy kéilawane.’ ”

59 Gido loo, énda géséfagayun i kébéréh i de ni étév tugién.

60 Tidéw béno, i gérotore fadi téménindég dob téngaangay de ménlimud do odoron brab ménénginsa dob Jesuse mano, “Ati késumbul me bé ni kétébo ro Beem?”

61 Endob énda séménumbul i Jesuse, ménantés saén. Atin ménénginsa man i gérotore fadi mano, “Aw Beemey Kristowe, Nga i ménbantuge Tulus?”

62 Atin séménumbul i Jesuse mano, “Hoo, Begén. Atin gito gom moso Begén, sani Nga i Kéilawane, mésar fingé dob kuwonoy barakatane Tulus. Atin gito gom Begén dob de rawén séfuleu tidéw dob lawayo.”

63 Tidéw béno, i gérotore ni fadi kénusién i kégal ne émféténgténg bé kékérit ne bé kébéréh Jesuse ni. Atin ménbéréh mano, “Endaén kailanga tom i téméboe de dob betome.

64 Non énggélíngoo tomén i mékémurkae kébéréhén. Ati karang gome de fatut rigoné tom?”

Atin kéluhana ro kénukum ro bé fatut féléhuén.

65 Tidéw béno, i de dumo bero dénuraa roy Jesuse. Atin ténléb roy de moto no bé munsalawe brab ténafés ro brab fén-antuk ro de ké ati téménafése de. Atin i de guwardiya, génamak ro brab lénubag ro.

Dénirung Pedrowey Jesuse

66 Atin amun diyo sénay Pedrowe dob fésayaway lawie ni, téménara i ségétéwe kénogon sugu-suguéy gérotore fadi.

⁶⁷ Amun énggito noy Pedrowe télagang, fénandangén brab ménbéréh mano, “Beem soy dumo Jesuse tidéw Nasaret.”

⁶⁸ Endob dénirung Pedrowe mano, “Enda gétiga ku de brab énda gésobuto kuy nan béréhé mo.” Amun bénréhén i ni, ménagéw mangéy dob béngawane. Atin sonom béno, ménukoro i férufete.

⁶⁹ Atin i kénogone ni sugu-suguén, amun énggito no man i Pedrowe diyo dob béngawane, bénréhén man dob de étéw diyo mano, “Beeney lagéye dumo Jesuse.”

⁷⁰ Endob dénirung Pedrowe man.

Enda mérugayén tidéw béno, i de étéw diyo ténébo roy Pedrowe man maro, “Tintu go dumo no, non ségétéw go so tidéw Galilea.”

⁷¹ Tidéw béno, toow fo séménafa i Pedrowe mano, “Kukuméy Tuluse damén begén ké tugiénu. Toow fo énda gétiga kuy nan étéw béréhé kom.”

⁷² Sonom béno, ménukoro i férufete bé géruwo nuwe gule. Bé béno so, énggétédémó Pedrowey bénréh Jesuse dob beene mano, “Enda séna ukoro i manoke bé géruwo nuwe gule, dirungé mo Begén téléw gule bé énda gélole mo Begén.” Mélaw toow fo kéménrew i Pedrowe.

15

I kékukume bé Jesuse

¹ Atin modor géfuwén, i de odoroy de fadi ménsélimud ro beroy de odoroy de Judio brab de témoro bé kitabe brab kéluhanay de kéfédeWAY de Judio. Atin ménagayun ro. Mélaw nikét roy Jesuse bé de sangkali brab narak ro nuwit ro mangéy dob

Pilatowe, sani méguléwe tidéw Roma, atin naté ro dob beene.

² Atin fénénginsaa Pilatowey Jesuse mano, “Aw Beem i Datu i de Judio?”

Atin séménumbul i Jesuse mano, “Beem i ménbéréh de.”

³ Atin i de odoroy de fadi ténébo roy Jesuse bé médoowe kétébo ro de.

⁴ Mélaw ménénginsa man i Pilatowe mano, “Sedek énda sémumbul go? Non énggélíngoo moy de médo do kétébo ro Beem.”

⁵ Endob énda fo séménumbul i Jesuse. Atin mélaw ménggaif i Pilatowe.

⁶ Ménrigoy ni dob gaiwe kanduli ro féndawét Témará. Atin i adat Pilatowe, sénga kanduli Témará, témangéy ségétéw férisu, been i niy ongotéy de étéw de.

⁷ Atin bé béno gai, wén i ségétéwe férisu féndawét Barabas. Ménférisu beroy de dumo no ménsétiboh bé de gémamak kukuman. Ménméléhu étéw bé no késétiboh ro.

⁸ Mélaw amun ménlimud i de étéw ménfégedét ro dob Pilatowe ongoté ro ké témangéy ségétéw férisu,

⁹ ménénginsa i Pilatowe mano, “Kétaya kom ké fésuté kuy datu gome do Judio?”

¹⁰ Réningo noy ni non énggétiga noy funay de odoroy de fadi ménaté bé Jesuse non méndaléw ro de.

¹¹ Endob i de odoroy de fadi fénkérit roy de ménlimud do étéw atin mélaw nongot ro dob Pilatowe ké tangéyé noy Barabase mangéy dob berowe.

12 Atin ménbéréh man i Pilatowe dob de étéw mano, “Ati mélaw i kériغو gu bé ni lagéy féndawét gom ‘Datu i de Judio?’”

13 Endob i de étéw ménkes ro maro, “Kélabo gom dob kruse!”

14 Atin ménénginsa i Pilatowe mano, “Sede? Ati tetee rénigo no ula-ula?” Endob i de étéw ménkes ro man minut fo métanug bé i Jesuse kélabonén dob kruse.

15 Tidéw béno, ménuyot i Pilatowe ké fiyoy de fédéw i de ménlimud do étéw. Mélaw féntangéyén i Barabase, atin fénbadasén i Jesuse brab fénatéén dob berowe inok kélaboné ro dob kruse.

16 Tidéw béno, i de sundalo nuwit roy Jesuse mangéy mahur dob fésayaway lawi i odorone tidéw Roma. Atin lénimud roy kéluhanay de dumo ro sundalo ségébataliyon.

17 Atin fénkégal roy Jesuse bé furowe métaah kégal maak datu, brab lénuke roy suwarane kélég atin fénsayaf ro bé Jesuse.

18 Tidéw béno, ubo-ubo basana ro maro, “Méraru damén i Datu i de Judio!”

19 Atin bénadas roy uléw ne bé kayéwe brab dénuraa ro, brab léningkuwédo ro ubo-ubo basana ro.

20 Atin amun énggilid ro déniyangka, kéndá roy furowe kégal brab fénkégal ro dey kaane insod. Tidéw béno, nuwit ro mésut dob Jerusalem atin nangéy ro kénlabo dob kruse.

Kénlabo roy Jesuse dob kruse

21 Atin amun diyo ro séna dob de aguwon, énggéalaka roy étéwe féndawét Simon tidéw dob ingéde Siren, abay Alejandrowe brab Rufo. Béno

sénay kégumah ne dob no ingéd tidéw dob de safadén. Atin fénégés ro démuwal bé krus Jesuse.

²² Atin nuwit roy Jesuse mangéy dob gonone féndawét Golgota (i atag ne “gonoy kulobong uléwe”).

²³ Atin niraya roy Jesuse arak lénawékon uwa, éndob énda éndotén de.

²⁴ Tidéw béno, i de sundalo kénlabo roy Jesuse dob kruse brab sénsaar-saar roy de kégalén, sénkungungo roy ati gégédote bé séngae de sélafin.

²⁵ Géraraan lémwot i térésange bé kékélabo ruwe bé Jesuse dob kruse.

²⁶ Atin diyo dob kruse wén i ménténae sulat bé kétébo ruwe de mano, “Datu i de Judio”.

²⁷ Kénlabo ro soy ruwowe gétéw ménakaw dob de krus. I sébaane de fingé dob kuwono Jesuse, brab i sébaane de fingé dob biwong Jesuse.

²⁸ Mélaw méntuman i Ménsulate Kébéréh i Tuluse mano, “Kénarang roy Beene ségétéw bé de ménsala étéw.”

²⁹ Atin i de témara dob no, déniyangka roy Jesuse brab dangu-danguo ro inok duwoyé ro, brab maro, “Hoy! Aw békén ba Beem i ménbéréhe bé binasané moy lawi i Tuluse brab rigoné mo man bé téléwe gétérésangan?”

³⁰ Lus go mélaw dob krusa nan brab tabanga moy kaame lowoh.”

³¹ Atin ségiléw so bé niy kédiyangka i de odoroy de fadi de brab de témoro bé kitabe. Ménsébéréh-béréh ro maro, “Ténabangén i de ségiyo étéw inok énda méléhu ro, éndob énda gétabanga noy kaane lowoh inok énda méléhuén.

³² Amuk Beeney Kristowe, sani datu tome do Judio, fatut mélus béleewe ni tidéw dob kruse ni inok gito tom brab géféginugut tom de.”

Atin i de ruwo gétéw énggéséréngan de ménklabo dob de krus, déniyangka ro soy Jesuse.

I kéléhu Jesuse

³³ Amun géutuhén, ménwaléy délémon i kéluhanay de gonon dob duniyae taman géraaran lé mudug i térésange de.

³⁴ Atin amun géraaran lé mudug i térésange de, téménawag i Jesuse mé tanug mano, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” I atag ne “Tulus gu, Tulus gu, sedek ténagakém Begén?”

³⁵ Atin i de dumoy de étéw diyo énggégélingo de, ménbéréh ro maro, “Fégélingo gom, tawagé noy Eliase.”

³⁶ Atin i ségétéwe bero diyo, ménagayas éndotén i maake gafas brab néré mén dob mélémuwe arak. Tidéw béno, féndiyoén dob kayéwe brab féndiyoén dob ba Jesuse inok éséfé no. Atin ménbéréh i ni étéw mano, “Fédaya gomén. Tuliké tom ké gé gumah i Eliase émfé lus de.”

³⁷ Tidéw béno, ségule man ménkes i Jesuse, atin ménléhuén.

³⁸ Sonom béno, i rindunge dob lawi i Tuluse ruwoy ménsésédaya nuwe, ménkusi tidéw rotor mangéy fantad.

³⁹ Atin i odoroy de sundalo téménindég dob adafay krus Jesuse, énggélingoo noy kéékes Jesuse brab énggito noy kéléhu ne. Ménbéréh i ni sundalo mano, “Tintu fo Nga i Tulusey ni lagéy.”

⁴⁰ Atin diyo soy de libun kémulay gétangka tidéw dob no, ro Maria Magdalena, brab Maria idéng Jose brab ménguwéde séna Santiago, brab diyo soy libune Salome.

⁴¹ I de ni do libun, ménfuray ro bé Jesuse brab ténabang ro amun diyo de séna dob Galilea. Atin diyo soy de médoon na do libun ménodor de mangéy Jerusalem.

I kélébéngge bé Jesuse

⁴² Bé béno gai, témégénén i térésange bé kétafay ruwe bé gétunduge de fuweh, sani gai kétére.

⁴³ Mélaw énggumah i ségétéwe lagéy féndawét Jose, tidéw Arimatea. Beeney ségétéwe bé de kénéféway de Judio, brab toow fo féngadatan. Brab ongot-ongoté noy kégumah i kénéféuléw i Tuluse. Atin i Josehe ménbaraw ménangéy dob Pilatowe non-gotén i bangkay Jesuse.

⁴⁴ Atin i Pilatowe, ménggaif non magad i kéléhu Jesuse. Mélaw féntawagén i odoroy de sundalo brab ménénginsa ké ménrugayén i kéléhu Jesuse.

⁴⁵ Amun énggélíngoo noy kébéréh i odoroy de sundalo bé tintu fo ménléhuén i Jesuse, ténungkasén i Josehe médot de.

⁴⁶ Mélaw i Josehe, bénléyén i futee safut brab amun ménkédanén i bangkay Jesuse dob kruse, bénausén bé safuto no. Atin féndiyoén dob lébéngge ténosong dob rangih i fingase. Tidéw béno, kénriringén i dakéle batéw mangéy dob béngaway lébéngge ni fénggétélébén de.

⁴⁷ I Maria Magdalenawe brab Mariahe idéng Josehe ténéngténg ro brab énggito roy lébéngge fénggonon bé bangkay Jesuse.

16

I kétébule Jesuse

¹ Amun ménifus i gaiy kétére, i Maria Magdalenawe, brab Mariahe idéng Santiagowe, brab Salomewe, ménléy ro do fégeféamut inok fédiyoé ro dob bangkay Jesuse.

² Atin toow séna fo géfuwén bé no Duminggu, amun sébang i térésange, ménangéy ro dob lébéngé.

³⁻⁴ Atin amun diyo ro dob de aguwon, ménséuret-uret ro maro, “Ati sékoy kéméringe bé batéwe tidéw dob béngaway lébéngé no inok géahur tom?” Non toow fo dakél i batéwo no. Endob amun énggumah ro, brab ténéngténg ro, énggito roy batéwe fénggétéléb bé béngawane ménkériring.

⁵ Amun ménahur ro dob lébéngé ni, énggito roy ségétéwe kénogo lagéy ménsar fingé kuwonon, brab kéménégal fute. Atin toow ro fo ménggaif.

⁶ Atin ménbéréh i ni lagéy mano, “Kagom mégaif. Gétiga ku séléde kom i Jesuse tidéw Nasaret, sani fénléhue dob kruse. Endob éndaén dini no, non méntébuleén. Téngténg gom, ay ni féniroo ruwe de.

⁷ Na, agéw gom, brab uret gom i ni kébéréh dob de kuyugén labi na fo dob Pedrowe, bé métah begom i Jesuse mangéy Galilea. Diyo gito gom, loo bé kébéréh ne de dob begome bé do géta.”

⁸ Tidéw béno, i de ni libun, ménsut ro tidéw dob lébéngé ni brab léménentu ro magéw. Non toow ro fo ménggilak brab ménggaif. Atin énda énggéureto roy ni dob de ségiyo non ménggilak ro.

I de kétéfégito Jesus

⁹ Amun méntébule i Jesuse bé toowe géfuwén bé no Duminggu, méntéfégito sungu dob Maria Magdalenawe, sani libune fénféraryéy Jesusey de fitéw gétéw saitan tidéw dob beene.

¹⁰ Atin i Mariahe ni, ménangéy dob de kuyug Jesus, bé lala ruwe rémuung brab kémérew fantag bé kéléhu Jesuse. Atin nuretén dob berowey fantage bé kétébule Jesuse.

¹¹ Endob amun énggélíngoo roy kébéreh ne bé méntébule i Jesuse brab énggito no, énda ménunur ro de.

¹² Amun énggilid i ni, méntéfégito man i Jesuse bé ségiyowe falasén dob ruwowe gétéw bé de kuyugén bé lala ruwe magéw dob de aguwon mangéy dob de safad.

¹³ Atin ménséfule ro mangéy Jerusalem brab nuret roy ni dob de dumo ro do kuyug. Endob énda ménunur ro bero.

¹⁴ Atin tidéw béno, méntéfégito man i Jesuse dob de folo bra sébaan gétéw do kuyugén bé lala ruwe mama. Atin nugarén bero sabaf bé kulang i kéunur ruwe, brab sabaf métégas i de uléw ro funa ro énda munur bé kéuret i de énggégito de tidéw bé kétébule ne.

¹⁵ Atin ménbéréh i Jesuse dob berowe mano, “Angéy gom dob kéluhanay de gonon dob duniyae ni, brab uret gom i Fiyowe Uret dob kéluhanay de étéw.

¹⁶ Atin i kéluhanay de munur brab mébautis, méfukas ro. Atin i kéluhanay de énda munur, mékukum ro.

¹⁷ Atin i de munur géféténgténg ro bé de ni do tanda bé barakat guwe: Géféféraryéy ro do saitan,

usaré roy dawét guwe. Atin gésébéréh ro bé de ségiyo késébéréh énda gétiga ro de.

¹⁸ Atin amuk géfurut ro do ulé, taloo no géiném ro udenén bisa, énda gésug-sug ro. Atin tégéné roy de uléw i de déméruun brab géféadi-adino ro bero.”

I kédiyat Jesuse

¹⁹ Atin amun énggilid i Kadnane Jesus bé kébéréh ne dob berowe, féndiyat i Tuluse mangéy dob lawayo brab ménsar fingé dob kuwonoy Tuluse.

²⁰ Atin i de kuyugén ménagéw ro mangéy muret dob kéluhanay de ingéd. Atin i Kadnane ténabanga no bero brab fénggito noy toow i kéuret ruwe bé kéférigo nuwe bero bé de mékégaif galbék.

I Fiyowe Uret New Testament in Tiruray

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tiruray

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9718260234

The New Testament

in Tiruray

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b0fb0c95-f209-5a97-9de8-b336c1289708